

R. P. R.

DOS. N 40002

VOL. Nr. 16

MINISTERUL SECURITĂȚII STATULUI

Serviciul „C.”

Secția „C.”-Regională

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta PĂTRĂȘCANU LUCRETIU

1959958

P 000218, Vol. 16

Data

Urmează vol. Nr. 17

Copie
I
REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

nu este J.
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

SP. Vol.

11259

vol. 16

ANUL 19

DOSAR Nr.

Referitor la

LUCRETIU PATRASCANU.

SPECIAL VOLT

1

81

C.N.-S.-A.-S.

TOVARASE MINISTRU DRAGHICI,

Subsemnatul SOLTUTIU IOAN lt.col.in M.S.R. mă simt obligat a vă aduce la cunoștință dvs. pericula, precum și a tov. GHEORGHIU DEJ, lucrările de mai jos, care au o excepțională importanță - socotesc eu - pentru Țările noastre și pentru Statul nostru.

În Februarie 1951 am primit sarcina de a ancheta persoana pe PATRASCANU. Ancheta am dus-o sub conducerea tov. grei MAZURU și a tov.col.DULANURU.

În August 1952 am făcut propunerea tov. Ministrului PINTILIE și tov. consilier ca întreg problema să o socotească de la M.S. și de sub conducerea tov.col.DULANURU și grei MAZURU și să o încredințeze unui grup de 10 anchetatori, pentru a continua și definitive cercetările.

Această propunere a fost aprobată de tov. Ministrul DRAGHICI și mi s'a încredințat continuarea cercetărilor.

Am luat această inițiativă, deoarece mi-am dat seama în cursul cercetărilor, că aici lucrările nu merg cum trebuie. Mai mult ca aici s'au întâmplat și se întâmplă o serie de lucruri inexplicabile și foarte curioase, cari au tendința de a duce până la urmă, la situație de a nu putea fi demascat PATRASCANU și grupul său de trădători.

Am putut să-mi dau seama în cursul cercetărilor, că la Securitate cercetările merg exact, dar exact pe aceeași linie ca la S.S.I. și că toate aceste împrejurări, pe care am să le arăt mai jos, nu sunt întâmplătoare.

Cercetările grupului PATRASCANU, ca durată aproape 5 ani.

Se pune o întrebare firească și amănunțită: de ce a durat aproape 5 ani această anchetă?

Pe cumva a fost aici ceva la mijloc?

Pe cumva au fost aici anumite interese în țară, gâmrac și sabotarea acestei anchete?

3
3
Nu cumva s'a organizat aici ceva impotriva partidului
gi a Statului nostru?

Faptele pe care au să le arăt aici, vor da la toate
aceste întrebări un răspuns afirmativ.

Voi arăta de la început tov. Ministru că părerea mea
personală și pe care ce membru de partid mi s'nt obligat a
o arăta dvs., este că aici avem de aface cu un complot in-
dreptat impotriva Statului și impotriva partidului și că de
acest complot, nu sunt străin o parte din deviatorii desceot-
perii și demascați, a căror fire se întind până jos.

Au voi îngira aici câteva fapte petrecute în cursul
cercetărilor și cred că concluziile vor spune clare că lumina
aici.

1. La 28 Aprilie 1948 a fost arestat PATRASCANU. Acel
care urma să se ocupe și să rezolve problema lui PATRASCANU,
era TEQHARI GEORGESCU ca secretar al Partidului și ca minis-
tru de Interne.

Ce a făcut TEQHARI GEORGESCU?

Nu numai că nu a lăsat nici-o măsură măcar elementară
pe linie de Interne de a se aduna anumit material s'au a
urmării anumite lucruri după arestarea lui, ci din potrivă
ia dat posibilitatea ca să stea cu nevestea împreună (vezi
pag. 17), ca să se pună de acord asupra planului de apărare
impotriva anchetei. A arestat apoi pe LENA CONSTANCE și a
eșut grija să o țină în aceeași casă cu ELENA PATRASCANU
(vezi pag. 17) ca să poată apoi lua contact împreună și să
se pună și cu ea de acord, asupra declarațiilor ce le va da,
știind bine TEQHARI GEORGESCU, că LENA CONSTANCE este una din
principalele elemente, care a completat pe linie de spionaj
cu PATRASCANU. Mai mult, a pus-o apoi în libertate ca să poată
distruge orice urmă de documente și alte lucruri, cari ar
putea ajunge în mâna anchetei. A rearestat-o apoi și a depus-o
în arestul Securității din Bihove și i-a dat din nou posi-
bilitatea să comunice cu cel mai important element din grup,
HEIN ZILBER (vezi pag. 23), pentru ca HEIN ZILBER să aibă po-
sibilitatea a se orienta ce au declarat ceilalți și să afle
care este situația. Ia dat posibilitatea LENEI CONSTANCE, ca
comunică la arest cu HANY HANINER, pentru a-și potrivi și cu
aceste declarații (vezi pag. 25).

Împrejurările în care s'au petrecut toate acestea,
nu pot fi explicate, numai prin faptul că aceștia au fost

"bibi" și organele noastre nu au fost "vigilante" și că directorii nu puteau ei sta de pază la arest. Directorii puteau însă, să ia o serie de măsuri, pentru a împiedica aceste lucruri, dar vom vedea mai târziu ce au făcut directorii și atunci ne vom explica, de ce nu au luat măsuri.

2. În timpul cât PATRASCANU a fost cercetat la Partid de către TEODARI în tot timpul a avut o atitudine foarte curioasă față de el.

a) După ce a stat de vorbă separat cu novato și apoi cu el, în pus împreună (vezi pag. 17), astfel le-a dat posibilitatea de a se pune de acord asupra declarațiilor, lucru pe care îl recunoaște și ea și el.

b) După arhetează decât odată la câteva luni, pentru ca PATRASCANU să înțeleagă clar că nu sunt dovezi împotriva lui, căci dacă ar fi, s'ar ține de capul lui.

c) Când PATRASCANU îi întrebă: "TEO ce va fi cu mine" el îi răspunde, să nu aibă teamă căci totul se va strânge și "linșezi" și că dacă s'ar face ceva împotriva lui, i se spune textual de către TEODARI "class muncitoare niciodată nu ne va ierta, dacă cineva s'ar atinge de vreun fir de păr din capul tău" (vezi pag. 20). Adică, că nu sunt dovezi împotriva lui și deci să nu se demoralizeze.

d) După ce i se face confruntarea cu BETEA, de către tovarășii VASILESCU și BRAGHICI și când el minte cu nerăzvrărire totul la confruntare, a doua zi îi cheamă pe TEODARI și alții, să spună totul. (vezi pag. 19) TEODARI îi spune textual: "Serio toată chestia BETEA pe hârtie și vei fi pus în libertate". (vezi pag. 19).

Că nu a fost pus în libertate, este nu a depins de TEODARI GEORGESCU și înșăși PATRASCANU arată, că și-a dat apoi seama că nu de TEODARI depindea eliberarea lui, deoarece spune el că TEODARI sigur îl pune în libertate. (vezi pag.)

e) Când TEODARI a stat între patru ochi de vorbă cu el, probabil că ia spus ceva, deoarece el arată că atunci din congres nu s'au vorbit din partea lui TEODARI, pentru că TEODARI o mie de ori și nu-1 ataca și el spune că știe de cine a fost pus TEODARI să-1 atace.

f) În Octombrie 1952 când și-a dat seama că merge la proces și a declarat greva foamei și a setei, spre a solu-

pe de proces și noi nămi având niciun alt mijloc, de ai convinge să renunțe la greva foamei, el negând ce este cu TECHARI, după ce i-am spus textului: "TECHARI te roagă să renunți la greva foamei" a renunțat imediat și a spus că este o face la rugămintea lui TECHARI.

3. Când a discutat cu ANA PAUKER despre soțul ei și a felului cum a fost împușcat, ANA PAUKER a fost de acord cu el că MARCEL PAUKER a fost "arenjat" pe nedrept și nici ce nu crede ceia ce s'a spus în U.R.S.S. despre el.

Cu ANA PAUKER a avut numeroase discuții la ea acasă între patru ochi, discutând despre situația lui și despre raporturile dintre unii conducători ai partidului.

Când PATRASCANU a vorbit la Cluj, a erutat schema discursului său în ciornă, iar ANA a fost de acord cu el.

În tot timpul cercetărilor PATRASCANU a făcut uz de prietenia lui cu ANA PAUKER, prietenie de peste 30 de ani.

În relațiile dintre PATRASCANU, ANA PAUKER, TECHARI, GEORGESCU, a felului lor, nu se poate ca accepta din urmă printr'un mijloc corectare să nu fi influențat cercetările cu scopul de a compromite Partidul și Statul nostru, prin sabotarea și tergiversarea cercetărilor.

4. Cum cu încercat enunța interesele și compromiță cercetările și demascarea lui PATRASCANU, la S.S.I.

a) PATRASCANU este dat în ancheta lui PETRESCU PETRE (GONCHARUC), deși se știe că PETRESCU lucrează cu HELM ZILBER, omul lui PATRASCANU care l-a pus în curent înod din timp cu tot ce știe despre PETRESCU și despre munca lui.

b) PETRESCU îl archetează în acea fel pe PATRASCANU ca acesta să rămână fere convins că nu sunt niciun fel de dovezi împotriva lui. Adică, tot timpul vorbește cu el numai cu tovarăș, ată cu el la masă și-l lasă să scrie ce vrea el, îi aduce prăjituri și alimente el personal, îi dă absolut tot ceia ce are el, cărți, reviste, ziare, etc. Îi roagă să facă lecții de Marxism-Leninism cu agenții care îi plăsează și să facă cu el lecții de limba germană. (vezi pag.) Îi povestește lui PATRASCANU despre serviciul lui de Contrespionaj, că în ce relații se află Serviciul lui cu Securitatea, că Serviciul lui este un organ deasupra Partidului (vezi pag. 26), care poate orice. Ia vorbit și ce relații și puteri are el pe lângă conducătorii Partidului, a blamat organele

Securității față de el (vezi pag. 28, 29) a arătat cum a arestat pe SABEL de la Legația Engleză și cum a recrutat o informație în acest caz și la povestit felul cum a fost bitut BETTA, etc., etc. (vezi pag. 29)

PETRUSCU i-a spus că deși nu are șapte și va face un proces, spunându-i că "Toi ți'm face procese" (vezi pag. 29). A încheiat ancheta cu el, spunându-i textual: "Toi am terminat ancheta. Cum ai ajuns la aici?" (Adică, că nu-i vinovet). La aceasta PATRASCANU i-a răspuns textual: "Voi n'am ajuns aici", la care PETRUSCU i-a răspuns, redau tot textual: "Nu numai la ești de vină, ci și alții" (vezi pag. 29) (Medica unui conducător al partidului) - noi am terminat ancheta și alții vor continua" (vezi pag. 29).

Cu alte cuvinte i-a spus că așa e: noi am terminat cercetările, nu am stabilit nimic, alții vor continua dar, de-aia fi ce și scura form pe poziție. Evident că s'a și întărit în continuarea cercetărilor, în atitudinea lui PATRASCANU.

Imediat după încercarea de sinucidere, PATRASCANU a fost luat și ținut 5 ore în ancheta de către PETRUSCU, până a căsăt joc aproape (vezi pag. 28) făcând-o probabil cu un anumit scop.

c) Într'un moment crucial al anchetei, PATRASCANU îi spune textual tov. general SURGHEI și lui PETRUSCU: "Mă-ți te rog o rău de speranță și atunci am să-mi schimb și cu atitudinea" (vezi pag. 28). Fără să spună tov. SURGHEI un cuvânt, a întrerupt cu el ancheta și aproape un an nu a stat nimeni de vorbă cu el. Va să zică, în momentul când PATRASCANU se decide a vorbi, se întrerupe ancheta cu el, în loc ca să fie continuată și folosit acest unic moment și starea lui față de atitudinea pe care o avuse în tot timpul cercetării.

Cu ce scop s'a făcut aceasta? Iată un mare semn de întrebare.

5. PETRUSCU cu FILIPESCU îl bat groznic pe BETTA încă de la început, folosind faptul că BETTA nu vorbește din primul moment. După ce însă BETTA și RAYU au dat probele fugă lui PATRASCANU, fără însă a arăta întregă activitate ce o aveau despre PATRASCANU și despre care el niciodată nu au fost întrebați - sunt supuși unui regim de exterminare fizică, fără să mai fie anchetați și pedepsiți la interne. Aici în continuare sunt supuși unui regim groznic de exterminare fizică, fără să fie întrebați un cuvânt

inter.

Dece asta? Cine erau interesați de BETEA, RATTU, DAVILA și ceilalți, cei mai importanți martori în problema fugii, să părăsă? Dece au fost supuși unui asemenea regim, fără să fie anchetați în continuare? Cu un ca te porți într-un anumit fel, atunci când îți precizează ceva și ei nu vrea să spună; dar după ce ți-a spus și încă lucruri mari, de cari ai absolut nevoie, atunci dece vrei să-l extermini?

Când BETEA spune în declarațiile sale, unui anchetator la S.S.I., că părerea lui este că RATTASCANU a fost lucrat în partid, anchetatorul îi spune că ei (BETEA) are dreptate că și din cercetări acest lucru a rezultat (vezi pag. 34)

Cu ce scop se face o astfel de "anchetă"? În cine vor să lovească? Iată încă un mare semn de întrebare.

Apoi, este arestat procurorul NICSA BENUS de către FILIPESCU, după ce acesta cu câteva zile (NICSA) fusese invitat chiar în casa lui FILIPESCU la cea sau la masă. (vezi pag. 39). Când începe să spună de fuga lui RATTASCANU, FILIPESCU îi trage două palme și îi sugerează să nu vorbească de fuga, ci de "cărțile date regelui" de către RATTASCANU. (vezi pag. 40) După ce NICSA din declarații are cum i s'au corut (sugerate de a nu vorbi de fuga) este pus în libertate.

Dece acest lucru? Cu ce scop să nu vorbească de fuga; când și NICSA făcea parte din complotiști și cu toate acestea este pus în libertate.

Pentru ce acest NICSA să pară un element neîncredut și pentru ce să poată fi scos din acest grup, i se pun de către FILIPESCU în gură cuvintele, că relațiile dintre el și RATTASCANU erau relații de la soldat la general. (vezi pag. 1).

), deci unui care nu trebuie să rămână arestat, revinovat și astfel este pus în libertate.

După ce NICSA este trimis în celulă spre a scrie, peșul creștinului de la D.J. de pe acea vreme NITA - subalter-nul direct al lui FILIPESCU - îi spune lui NICSA: "Fiecare pasare pe lângă ei pierce" (vezi pag. 40). Adică Dece a vorbit verbel de fuga lui RATTASCANU, căci astfel nu ar fi avut năpăstori. În scris însă NICSA erată numai chestia cu cărțile date regelui și apoi este pus în libertate.

După ce NICSA este liber, acest NITA intră cu el în legătură și îi face mai multe servicii. (vezi pag. 40, 41)

Acum recent când noi am primit aprobarea de arestare a lui NICSA, tot acest NITA ajunge spre el areste, după ce cu o zi a'eu dond înainte, lunge NICSA cu el legătură, apunându-i cu-1 conta Securitatea, (vezi pag. 41) și crede că este căutat pentru cazul PATRASCANU, în care NITA îi răspunde că nu crede deoarece PATRASCANU nu are nici o vină în afara de faptul că a vorbit (discursul).

Tot în timpul când NICSA are liber se întâlnește cu LILIANA POPESCU și vorbesc împreună despre FILIPESCU, în zi lași lui NICSA să înțeleagă că și ea a jucat un rol pe lângă FILIPESCU pentru a-l pune în libertate. (vezi pag.)

Este arestat GABRIEL STEINBERG și se face o anchetă extrem de superficială și apoi este pus în libertate. GUTA STEINBERG a fost omul lui AUSHIT, aproape sigur agent al Intelligence Service-ului și cunoștea toate legăturile lui PATRASCANU cu AUSHIT, înainte și după 23 August. Dece nu este anchetat serios și de ce este pus în libertate STEINBERG?

Este cunoscută perfect acțiunea lui CALYANOVICI și BERMAN, în rolul lor cu ROPIER și STREANESCU, în acțiunea lor criminală dusă împotriva partidului și mineri "nu se gândește" nu numai la arestarea lor, dar nici la audierea lor măcar. Căci a avut acest interes, să fie lăsați spre a se putea lua din partea lor orice măsură de a preveni ceretările?

BELO ZILBER este luat în anchetă de către FILIPESCU, prietenul lui PETRESCU. În ere fel se duce ancheta cu BELO ZILBER însoțesc aceasta nu da absolut nimic. Dar de ce BELO ZILBER, cel mai important om din grupul lui PATRASCANU, nu areta nimic lui FILIPESCU? (e vorba de spionaj, trădare și lucruri mari, nu de fleacuri) Pentru că însuși PETRESCU, este interesat ca BELO ZILBER să nu arete nimic, deoarece tot timpul a lucrat cu PETRESCU căutând să împingă spre Washington, Paris, etc. (vezi pag. 44) și PETRESCU nu-i convencea ca BELO ZILBER să arete ce a făcut, și ce activitate a dus sub roșul său. Iar când noi am luat dela PETRESCU declarații de a lăsa câteva lucruri cu BELO ZILBER, de când au lucrat împreună, a căutat să se arhiveze de a de răspunsuri precise, accusându-se sub formula "nu-mi aduc aminte" și "nu-mi adăvârat".

Dar care-m este aici ceva la mijloc, că secrete

țara lui MARIU, COLETA BRUTĂNU, agenta spionului american MARISON și amanta lui în același timp, care cunoștea activitatea de spionaj și toate legăturile lui MARISON cu BEIU ZILBER și PATRASCANU, de ce această importanță femeie nu este anchetată de către PETRESCU și FILIPESCU, deși ei știu și cu noșteru perfect legăturile ei? De ce aproape 5 ani nu a vorbit nimic la ancheta BEIU ZILBER, până în momentul confruntării lui cu COLETA BRUTĂNU, confruntare care l-a dezorientat și determinat să rămână la poziția lui? De ce nu se putea face acest lucru mult mai înainte la S.S.I.?

Iată de ce:

COLETA BRUTĂNU era agenta lui MARISON și cunoștea relațiile acestuia cu PATRASCANU și BEIU ZILBER. Atât BEIU ZILBER cât și COLETA BRUTĂNU i-au desinformat pe PETRESCU, când lucrea cu ei. Iar PETRESCU după ce a reecrutat-
ce informatoare pe COLETA BRUTĂNU a folosit-o în tot tot timpul (vezi pag. 40).

Anchetarea COLETEI BRUTĂNU aducea după sine și descoperirea acestei lături urâte și condamnable ale lui PETRESCU în calitatea lui de col. de Securitate, precum și ale lui MIHAI SIMION care acum este la reprezentanțe noastre din Israel, precum și a lui NAFONE FILIP (GEORGES) care este Șeful Serviciului de Contrespionaj pe linia Statului Israel în R.I., ambii prieteni ai lui PETRESCU.

Asta dovedește că aici nu ancheta lui BEIU ZILBER conta, ci faptul că cei de mai sus, să nu fie descoperiți!

TORCSIAN HERANT a fost argetul lui PATRASCANU la Paris, care până la urmă și-a recunoscut activitatea de spionaj.

În cercetările făcute de PETRESCU și FILIPESCU, nu recunoaște nimic, căci în așa fel este anchetat. Este însă cercetat pe chestiunea ce știe el de tov. GHEORGHE GHEORGHIU DEJ, în loc să fie cercetat pe chestiunea faptelor sale.

Ce poate fi aici la mijloc, printr'acestele de anchete, care se interesează de conducătorul Partidului nostru. (vezi pag. 56)

Apoi, când PATRASCANU este anchetat de către PETRESCU pe chestiunea traficului de valută, pentru a-i liniștii și apoi să-i dea lui PATRASCANU un motiv de epurare probabil, PETRESCU îi spune, că el a cercetat să vadă nu cumva are ceva de spus în străinătate, dar nu a găsit nimic. În schimb însă, îi spune lui PATRASCANU că a găsit un cont în Elveția

a tov. BONTARAS. (veni pag. 30)

Se pune întrebarea cu ce scop a inventat PETRESCU această minciună, pe care o spune lui PATRASCANU.

Peșenani și TOROSIAN este anchetat a arde tot ce știe de tov. BONTARAS (veni pag. 56) Cu ce scop acest lucru Au voit probabil cei dela S.S.I., să dovedească linia taturor acestor bandiți, că tov. BONTARAS din motive personale la "aranjat" la S.S.I.

În 1945 BELU ZILBER cu PETRE NAVODARU și fac legătura cu MADISON lui LUIZA NAVODARU și VERA CAJIN, pentru a le recruta ca agente ale Serviciului de Spionaj american (veni pag. 45). Peși este cunoscută legătura acestor două femei cu MADISON și ROBERTS, PETRESCU directorul Contraspionajului, o angajează pe LUIZA NAVODARU în serviciul nostru de contraspionaj, la mai mult, o face sub șef de serviciu, totuși la serviciu de contraspionaj pe linie americană din B.I., iar LUIZA NAVODARU recunoaște că ea personal a dat informații lui MADISON, despre P.C.R. încă de când ea era funcționară la S.C.-P.C.R. (veni pag. 58)

Trebue să mai arăt că această LUIZA NAVODARU a fost trimisă de PETRESCU și în Rivoșia, mi se pare, unde a stat câteva luni. Pe unde știm noi ce s-a făcut ea acolo și dacă nu cumva s'a întâlnit și cu MADISON așa cum MADISON s'a întâlnit cu PATRASCANU la Joris.

Toate împrejurările pe care le-am arătat mai sus, sunt lucruri petrecute în anchete făcute de TCHAIKIN GEORGESCU și de către S.S.I. de sub conducerea tov. general SENGHEI, a lui FILIPESCU și PETRESCU.

6. De a'a petrecut cu ancheta grupului PATRASCANU la Securitate.

După arestarea lui BELU ZILBER și scoaterii lui PATRASCANU din conducerea partidului și din guvern, PATRASCANU începe să se intereseze ce este cu BELU ZILBER în arestul dela Interne (veni pag. 22), evident neliniștit, negând că de BELU ZILBER despre el. PATRASCANU află dela arestul Securității că BELU ZILBER a declarat greve foamei și că ar fi murit. Urgențează cu un anume BATHANSCHIN (veni pag. 22) care are legătură cu Securitatea, că acesta să se intereseze exact de situația dela arest a lui BELU ZILBER. BATHANSCHIN împreună cu un vechi provocator ZAHARIA ZAHARIA (MAMZON) află dela Securitate că BELU ZILBER nu a murit, dar a făcut 15 zile greve foamei. (veni pag. 22)

Păreră mea personală este că nu este exclus ca să se fi organizat chiar moartea lui HELU ZILBER, pentru a nu se de materialul despre PATRASCANU și păreră mea o întrebare pe care roșită din ancheta lui HELU ZILBER în ultima timp, când am roșit a călătorești și activitatea de spionaj a lui și a lui PATRASCANU. Iar dacă ținem seama de relațiile lui cu PATRASCANU, TEODOR GHEORGHESCU, se întrebare această presupunere fapt este însă că PATRASCANU a avut posibilitatea de a se informa din Securitate despre HELU ZILBER care îi întrebare foarte mult și de care avea mare teamă.

Într-o altă întrebare această părere și pe faptul că, BUREN CRISTESCU a fost acela care a luat legătura din arest cu PATRASCANU, comunicându-i să-i fie comunicată pedeapsa pe care a primit-o. PATRASCANU i-a satisfăcut comunicarea.

Se pune întrebare de a existat între BUREN CRISTESCU și PATRASCANU? S'au ce știa BUREN CRISTESCU de PATRASCANU? Căci astfel nu se explică intervenția lui PATRASCANU.

Iar lucrul curios este că, BUREN CRISTESCU, cel mai vechi polițist și director general al S.S.I., cunoștea toate acțiunile lui ANTONESCU din timpul războiului, după cum cunoștea și toate acțiunile englezilor, căci el lucra și pentru nați-ANTONESCU și și pentru englezi a căror agent era de fapt.

El era omul de legătură a lui MANIU și a lui STREANESCU. Dacă studiăm bine aceste lucruri ale lui BUREN CRISTESCU, atunci cred că BUREN CRISTESCU nu a murit așa în-tâmplător de "întâmplător", care cunoștea toate și alte lucruri. BUREN CRISTESCU a fost în deplină sănătate și a murit brusc în arestul Securității. Cred că și această chestiune formează un mare semn de întrebare pentru noi.

Deosebit, COLOMBIA ANTON a fost unul din intimii lui PATRASCANU și SABIN MANUIA și care a participat la acțiunile criminale a lui PATRASCANU. După ce lui s'a găsit un program de guvernare pentru viitorul regim politic al României. A murit și aceste lăsat în părădare și fără îngrijire medicală carcăpăsurătoare din partea A.P.

El a fost o persoană de extremă importanță. Cine a avut interesul să-i ancheteze cel mai slab anchetator din direcție, maiorul UMITRESCU și apoi cine a avut interesul să moară COLOMBIA? Și aici este un lucru curios cred eu.

După ce BUREN este arestat și apoi predat de SECURITATE, omul cel mai important în problema fugii,

HATRASCANU este informat de maiorul CRISAN din B.G.S.S., prin LUCIA FLICHER, că BETEA este jos în arest (vezi pag. 532) aceasta pentru că HATRASCANU să știe probabil a lua măsurile de apărare necesare. Căre tot întâmplător l-a informat CRISAN pe HATRASCANU despre aceasta?

Noi posedăm dovezi neîndoielnice, că BELU ZILBER a fost agent de siguranță. Ce se potrece cu BELU ZILBER în arest privitor la acest fapt? Este introdus în arest cu MARGULIUS (vezi pag. 45) pentru a se putea astfel pune de acord împreună privitor la declarații și a nu putea fi demascot BELU ZILBER ca agent de siguranță; MARGULIUS știind bine, că BELU ZILBER este agent de siguranță. Cu ce ștăp au fost introduși aceștia în arest comun?

În timp ce BELU ZILBER stă în arest comun cu MARGULIUS, la un interogatoriu al lui BELU ZILBER, după ce se reîntoarce în celulă, acesta spune lui MARGULIUS, că cei doi sau trei anchetatori i-au spus că s'a stabilit că nu este nimic în sarcina lui și va fi pus în libertate. (vezi pag. 44)

Deci i s'a fi spus lui BELU ZILBER că va fi pus în libertate?

7. Că se întâmplă în timpul anchetei lui KOPLER
REZUMAT

Într'un anumit moment KOPLER se hotărăște a scrie totuși și când să vină un anchetator la el spre a fi făcută declarația.

Este trimis să-l ancheteze tov. lt. maj. VAIN TORU. Toverăgăd prezintă declarațiile lui KOPLER, lt. col. DINCA. Aceasta după ce citește declarațiile de un telefon imediat lui BIRTAS la care îi trimite urgent declarațiile. În declarații se vorbește și de col. BIRTAS (vezi pag.). DINCA dispune ca toate declarațiile lui KOPLER să fie prezentate lui BIRTAS. Se pune întrebarea. Dece a trimis DINCA declarațiile lui KOPLER la col. BIRTAS? BIRTAS nu avea nimic comun cu toată ancheta. Nici nu făcea nimic parte din Direcția de cercetări.

În declarațiile lui KOPLER, acesta arată cum a sabotat acțiunile partidului în lupta împotriva reacțiilor. El arată cum a provocat o câdere la Constanța, prin procurarea unui material incendiar, dar care așa era aranjat, că cel mult sfârșit numai gardurile și arată că acest material a fost procurat de un specialist. Specialistul în cauză

este lt.col. DINCA, (vezi pag. 67) școlag DINCA de mai sus. În momentul când DINCA a citit declarațiile lui KOPIER s'a și grăbit să spună că KOPIER minte și nu spune adevărul, cu materialul incendiar. Vroia probabil să arate că KOPIER în general arată numai minciuni. În realitate, declarațiile lui KOPIER sunt realități potrecute.

În Februarie sau Martie 1951, când se hotărâște reluarea anchetei grupului PATRASCAIU. Cu conducerea acestei anchete este înmărcinat tov. gral MAZURU și col. DULCHERU. Practic însă se ocupă de ea col. DULCHERU.

Am rămas cu impresia că tov. gral MAZURU se ferește de această anchetă. Am dedus-o din faptul că ori de câte ori am fost la el, nu mi-a dat absolut niciun sprijin, nici o vorbă bună. A luat la cunoștință ce i-am spus și stăta tot.

8. Cum a condus col. DULCHERU această anchetă?

STEFANESCU ALEXANDRU residentul spionajului englez în România și care a fost conducătorul sețiunii criminale îndreptată împotriva Partidului, prin FORIS - KOPIER - PATRASCAIU, este dat în anchetă maiorului ANTONIU, care a fost ajutorul col. DULCHERU, democat apoi ca trădător. Cum duce această anchetă cu STEFANESCU, din îndemnul col. DULCHERU? În anchetă o oră pe săptămână și apoi îi părăsesc definitiv, deoarece DULCHERU îi spune, să-l lase pe STEFANESCU mai încoace, că nu este un element important, iar problema e "saharisită" și lipsită de perspectivă. (vezi pag. 67) Cu ce interes se acționează în acest fel maiorul ANTONIU și col. DULCHERU.

În tot timpul, col. DULCHERU nu dă absolut niciun sprijin acestei anchete. Îi lasă pe anchetatori, să ancheteze cum vor ei. Nu execută asupra lor absolut niciun control. Anchetatorii anchetează cum îi tăie capul, iar la elementele cele mai importante, cele mai grele pune cei mai slabi anchetatori, cum este cazul maiorului DUMITRESCU și a lui ANTONIU (la TOBOSIAN, GLOPOMETIA, CAIMANOVICI, STEFANESCU, etc)

Mai mult, după un anumit timp în mod tacit, este predată anchetă către conducerea maiorului DUMITRESCU, unul din cei mai slabi și mai începători din Securitate, lucru ce se va dovedi îndată din faptele de mai jos. Cu ce scop s'a făcut acest lucru, dacă nu acela de a înmărcina definitiv această anchetă.

La arestarea lui KOFLER s'au găsit niste documente ale lui CALMANOVICI, care confirmă acțiunea de trădare a Partidului de către KOFLER - CALMANOVICI - PATRASCANU, etc. Aceste documente de o importanță excepțională pentru cercetările noastre, stau nestudiate de nimeni până aproape în ultimul timp, iar când se recurge la ele, în loc să fie folosite în scopul cercetărilor, spre a demasca acțiunea criminală dusă împotriva Partidului, împotriva, sunt folosite împotriva cercetărilor, spre a nu fi demascată acțiunea criminală dusă împotriva partidului. Iată faptele:

În documentele respective sunt o mulțime de nume conspirative, care identificate ne dau răspunsuri la acțiunea de trădare KONIS-KOFLER-PATRASCANU-CALMANOVICI, etc. În loc să se ducă ancheta cu atenție, la identificarea acestor nume și la lămurirea textelor convenționale, aceste documente i se pun în față la CALMANOVICI (vezi pag. 72), ca să-l încredințăm că în primul rând, CALMANOVICI își dă seama că noi le avem în mână, lucru pe care până aici el nu-și gîtea. În al doilea rând își dă seama, că noi nu cunoaștem conținutul lor, iar identificarea numelor ne scunde, sub formula nu le mai ține minte.

Timp de un an, i se spune în ciuda faptului că a fost prins cu minciuna, că va fi pus în libertate, întrucît cercetările nu au stabilit nimic în sarcina lui (vezi pag. 73).

Acest fel de anchetare a lui CALMANOVICI a dus în situația ca noi astăzi să-l anchetăm pe CALMANOVICI în condițiuni extreme de grele, deoarece se apără cu ajutorul RUMITRESCU care i-a spus că va fi pus în libertate, dovadă - du-se "revinovația" lui. Când tov. lt. NICIE TEODOR, care anchetează pe CALMANOVICI îi întreabă pe maiorul RUMITRESCU care îi anchetează mai înainte, că ce anume a arătat el din documentele respective lui CALMANOVICI, RUMITRESCU spune că numai ține minte ce i-a arătat și ce nu, ca apoi să revie și să spună că nu a arătat nimic. "Ici măcar scumă bunăvoință de a ajuta ancheta.

Per ce câte lei curioși? Se încearcă îngolarea conducătorii ministerului prin referatul arestat, făcut de maiorul RUMITRESCU, probabil la ordinul col. BUCHARE, în care erată revinovația lui CALMANOVICI, prezentă conducerii documentele nu cele care erată trădarea, ci altele, cu scopul

de a obține punerea în libertate a lui CALMANOVICI.

Ceva și mai interesant și mai curios.

BULGHERU stă de vorbă cu soția lui CALMANOVICI și promite acestora că-l va pune în libertate pe soțul ei (vezi pag. 84) și îi aprobă toate condițiile care nu au fost acordate înădărilor arestat în R.J. (vezi pag. 83) Toate acestea dovădite de scrisorile alăturată (vezi pag.), trimisă de soția lui CALMANOVICI col. BULGHERU.

Și înfine, col. BULGHERU ordonă o confruntare între CALMANOVICI și PATRASCAU (vezi pag. 85), dându-le în ambii posibilitatea să-și dea seama de poziția pe care o are fiecare în anchetă și să întărească setea pe pozițiile lor. (Ordinul lui BULGHERU se află anexat)

Toverașe Ministru. Tot ce am afirmat mai sus, am făcut-o pe baze de documente - declarații care sunt anexate la acest dosar. Fiecare afirmație este bazată pe documentele care arată precis faptele.

Toate aceste "întâmplări", ar putea fi interpretate și ca "prostitii" și "gregoli" în cursul cercetărilor. Înădări dacă nu le lăsa izolat, ci făcea legături cu o serie de în-
prejurați și le lega în isolație, atunci după părerea mea, nimeni pot fi numite lucruri petrecute întâmplător.

Dacă vom juca și analiza în lumina documentelor de partid, activitatea Ministerului de Interne, de sub conducerea lui TRĂNĂRI GEORGESCU, în lupta dusă împotriva dușmanului, atunci părerea mea este, că nu întâmplător s'a petrecut la Firanțe acel sabotaj de asemenea proporții și că sectorul nostru de contrasabotaj, care avea sarcina de a preveni asemenea acte și a informa din timp partidul, că doar asta-i sarcina Securității, habar nu avea de ce se petrece la Banchă și la Firanțe.

Iar dacă vom vedea pe mâna cui au fost date sec-
toarele cele mai importante ale Securității și care au fost schimbăți nimeni după scutirea lui TRĂNĂRI GEORGESCU, atunci părerea mea este că mâna dușmanului a lucrat serios în organele Securității.

Șocotesc că nu întâmplător a fugit peste graniță în Jugoslavia subdirectorul IRIȘ, care cunoștea toate instalațiile de tehnică operativă și în general toate munca noastră, pe care a dus-o în Jugoslavia.

Bu întâmplător s'au făcut arestări de persoane, fără vreo bază serioasă, iar dughanii furtați ai regimului și statului nostru, mai stau încă "ne descoperiți". Numai în problema PATRASCANU se pune întrebarea dacă nu au fost arestate o mulțime de persoane, care au colaborat la acțiunea criminală a acestui grup și nici măcar identificate nu au fost.

Toate acestea stau în sprijinul credinței mele că aici even deosebite cu lucruri mari la mijloc.

Bu nu cunoașc cum stă problema finanțelor în anchetă dar faptul că tot col. DULGHESU a luat în mână ea, de la început această mare problemă, tare mă frică să nu-i pregătescă același soartă, care vroiau s'o pregătescă și casei PATRASCANU și care datorită schimbării lui TECHARI GEORGESCU din fruntea ministerului a luat un alt curs.

Domnule Ministru. Bu în aceste concluzii am ajuns după ce problema PATRASCANU a fost cercetată aproape 5 ani. Eu sunt obligat a le scrie așa cum le văd și le cred eu. Poate că Dvs. care aveți o privire largă a tuturor împrejurărilor și care cunoașteți mai adânc problemele din jurul acestui chestiuni, poate să ajungeți la alte concluzii și mai juste.

În cazul în care socotiți că lucrurile pesimiste aici merită atenție și ar trebui cercetate unele din ele, atunci, dar fiind că problema este complicată și fiind în același timp, deci mult mai greu de cercetat decât cazul PATRASCANU, atunci ați putea face și propuneri concrete în consecință.

O rugămintă ați avea însă. Dacă tot celeace am prezentat eu aici, și conlusiile mele credeți că nu corespund în întregime cu realitatea, deci că nu ați vedea just lucrurile, atunci ați ruga o lămurire, pentru ca să nu rămân eu o părere și convingere care nu corespunde realității.

7 Iunie 1952

Am foarte insistent a se citi declarațiile aflate, care au fost luate pentru prima dată și care nu au fost citite de Dvs. și care den potibilitatea a vedea ce este în jurul celor arătate mai sus.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestata CONSTANȚA ELENA, născută în București la
17 Iunie 1909, fiica lui CONȘTANTIN și JULIETA, de profesie
pictor scenograf, cu ultimul domiciliu în București str.
Dionisie Țăpu Nr.12.

3 Decembrie 1952, București

Interog. a început la ora 6,35

" a terminat " " 19,30

Întrebare:

În timpul cercetărilor cu cine ai luat detașat contact,
dintre cei arestați sau din afară?

Răspuns:

Dintre cei arestați am luat contact cu BELU HERBERT
ZILBER, HARI BRAHMER și ELENA PATRASCANU. În afară am luat
legătura cu familia mea. În timpul cât am fost liberă până
la rearestare (Oct. 1948 - Ian. 1950) am luat contact cu
MURGTIU PATRASCANU și ELENA PATRASCANU.

Întrebare:

Cum ai luat contact cu BELU HERBERT ZILBER?

Răspuns:

În Iulie 1948 am fost dusă la închisoarea de pe
Calea Rahovei. Aici am fost pusă în celula alăturată cu cea
a lui ZILBER. În perete era o gaură prin care treceau tubu-
rile dela calorifer. Dacă se vorbea în fața acelei găuri se
auzea foarte bine. Gaura era astupată cu hârtie pe care eu
am scos-o. Prin această gaură i-am dat și o țigară. ZILBER
a fost ținut 4 zile în celula alăturată.

În acest timp mi-a spus următoarele:

- Că nu este anchetat de 6 luni.

- Că a fost întrebat de PATRASCANU și a făcut o
descriere a caracterului său.

- Că el n'a declarat nimic.

- M'a întrebat ce am declarat eu și când i-am spus
că n'am declarat nimic mi-a spus că foarte bine am făcut.

să nu spun nimic la anchetă sub nici un motiv.

-Mi-a spus că nu am încredere în nimeni dacă mi se mai pune cineva în celulă căci poate fi agent provocator

-Mi-a spus că nu revin sub nici un motiv asupra declarațiilor date.

-M'a asigurat că dacă nu voi declara nimic voi fi eliberat.

-Mi-a spus că nu am încredere în paznici.

-Mi-a spus că a fost anchetat pe aceleași puncte pe care a fost anchetat și înainte la tortură.

I-am povestit toată ancheta mea, pe unde am fost, despre faptul că era arestat și ELIENĂ PATRASCANU fiind și ea ținută în aceeași casă, precum și felul cum a fost arestat PATRASCANU.

Intrebare:

Cum ai luat contact cu ELIENĂ PATRASCANU?

Răspuns:

Când am fost arestată într-o casă din parcul Jianu mi-am dat seama că este și ELIENĂ PATRASCANU în aceeași casă din cauza unei cărți pe care era scris de ea SARA. În ultima zi când am stat în această casă mi-a dat un pămice o buclă de mătase din rochia lui ELIENĂ PATRASCANU pe care ea scrisese numele a două personaje din piesa ce o montaseră la teatrul de păpuși. Eu i-am trimis prin același pămice un bilet în care o încurajam și îi scriam că sper că în curând vom fi libere.

Am putut să vin legătura mai mult cu ea deoarece în aceeași zi am fost mutată la închisoarea din Calea Rahovei. Am mai luat contact cu ea în timpul cât am fost liberă.

Intrebare:

Cum ai luat contact cu ELIENĂ PATRASCANU după ce ai fost pusă în libertate?

Răspuns:

Eu am ieșit să i-au contact cu IONEL PATRASCANU și ELIENĂ PATRASCANU după eliberarea mea în Oct. 1948 prin dna SCHIMBET mama lui ELIENĂ PATRASCANU.

Aceasta a primit permisiunea din partea lui TEODOR GEORGESCU ca să-l viziteze la Jna Gov. A fost în perioada cât am fost eu liberă de două ori acolo. A venit mașina special a luat-o acolo și a stat toată ziua cu ei fără ca paznicii să fie de față.

Seara a fost adusă la București cu aceeași mașină
de ELIENĂ PATRASCANU

pusă la dispoziție de TICHARI GEORGEȘCU. Nu știind că merge la Snagov să-i vadă i-am transmis lui PATRASCANU și ei prin dna SCHWAMEN următoarele:

- Faptele despre care am fost anchetată.
- Locurile unde am fost reținută.
- Că eu nu am declarat nimic la anchetă-
- Despre convorbirea pe care am avut-o cu BELU ZILBER în închisoarea din Calea Rahovei.
- Despre lucrurile asupra cărora fusese anchetat BELU ZILBER și faptul că nu a declarat nimic la anchetă.
- Dna SCHWAMEN luase și înainte contact cu ei cu ajutorul unui paznic. Deasemeni știu că a primit bilete și telefoane dela Snagov.

Intrebare:

Cum ai luat legătura cu HARI BRAUNER?

Răspuns:

În Februarie 1950 într'o închisoare mică nu știu unde se găsește l-am auzit vorbind pe HARI BRAUNER și l-am auzind apoi tușind într'o celulă. I-am aruncat pe geamul dela celulă patru bilete în care îi scriam ce am recunoscut eu și că PATRASCANU a vorbit. Biletete le-am scris cu chibrit ars și cu sânge dela o masea. Profitam că paznicul o lua înainte.

În acea închisoare paznicii citeau declarațiile și erau îmbrăcați în uniforme militare. Deasemeni paznicii stăteau de vorbă cu deținuții.

Înainte de a fi arestată când am discutat cu PATRASCANU să nu declar nimic dacă voi fi arestată și anchetată. Eu mi-am luat angajamentul să vorbesc și cu HARI BRAUNER.

Am vorbit și cu el și i-am cerut să nu declare nimic în legătură cu PATRASCANU. Mi-a promis că nu va declara nimic.

După eliberarea mea am discutat cu el despre arestarea mea și despre cele ce am fost întrebată la anchetă.

I-am sfătuit din nou să nu declare nimic dacă va fi anchetat. Deasemeni l-am sfătuit ca în cazul când eu va putea să nu declare, să retracteze la proces și să spună că totul nu este adevărat și că a fost silit să declare.

Intrebare:

Cum ai luat legătură cu familia?

Răspuns:

După ce am fost arestată și stăteam într'o casă pe str. Herăstrău, am scris o scrioare pentru acasă am pus-o în

în glicul în care aveam actele și pe care am scris adresa. Am prins scrisoarea de un siar împreună cu o sută de lei și am aruncat-o pe fereastră în stradă. Scrierile mamei și sunt bine.

Aici primeam toate ziarele și ascultam și radio. Am mai trimis scrisori prin femeia care mă păsea. Ca să știu dacă le transmite am cerut-o să dea anunț la mica publicitate la "Universul" iar altă dată ceream ca HARI BRAUNER în conferința ce trebuia să o țină să întrebuințeze cuvintele "mai mult", aceasta ca o confirmare că am primit scrisorile. Femeia a predat însă scrisorile autorităților.

Prima scrisoare am găsit-o lângă vecini. Ei mi au spus altceva unde era acela funcționar, adică a povestit la birou că a găsit o scrisoare prinsă de siar unde o scrisese LENA CONSTANTIN scria părinților ei că este bine. Cineva din acel birou o cunoștea pe sora mea EULIANA CONSTANTIN și-a povestit și ea a povestit părinților mei spunându-le și unde a fost găsită acea scrisoare. Mama și tata s'au plimbat apoi pe acea stradă să mă vadă.

Am dat un telefon dintr-o casă din parcul Jiamu unde am fost ținută (casa Kormita). Telefonul era cu derivație în noaptea sece de la prânz. Avea un întrerupător. Am mișcat întrerupătorul și am văzut că vine telefonul. Cu asentimentul femeii ce mă păsea am dat un telefon acasă și am vorbit cu sora mea XIZI. I-am spus că sunt bine. M'am interesat de sănătatea mamei.

În 1951 am trimis câteva bilete din arestul unde mă găseam printr'un pagnic.

Scrierile sunt bine păstrate. Prin pagnic am câștigat și vești de acasă. În total am trimis două bilete și am primit două de la sora mea XIZI CONSTANTIN.

Prezentul proces-verbal l-am citit cu-vânt cu cuvânt și corespunde în totul cu cele declarate de mine.

sa/LENA CONSTANTIN

Lt. de Securitate
Theodor Nicolae

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestata PATRASCANU ELENA, nascuta in Cernăuți la
12 Aprilie 1914, fosta lui MAX și SOFIA, de profesie arhitect
decorator, cu ultimul domiciliu în str. Vasile Iancu nr. 100.

4 Noiembrie 1952, București

Interog. a început la ora 6,09

" s'a terminat " " 12,10

Intrebare:

Când ai fost dta arestată?

Răspuns:

Am fost arestată la 28 Aprilie 1948.

Intrebare:

Unde ai fost dta dusă după arestare?

Răspuns:

Am fost dusă la Băneasa unde am stat împreună cu
soțul meu timp de o lună.

Intrebare:

Ce discuții ai avut cu PATRASCANU?

Răspuns:

La sosirea mea el mi-a spus lucrurile despre care
fusese întrebat.

Ne-am înțeles să nu vorbim despre HARIȘON.

Despre NICOL GROSS și întâlnirea lui LENA COMBESCU
cu acesta la Praga.

Despre fuga lui KORNISAN.

Despre banii dați de KENOFUL și articolul dat de
KENOFUL în Dreptatea și sugerat de PATRASCANU, despre întâl-
nirea cu BOGOMILANU.

Deoarece ne temeam că în cameră ar putea fi un
microfon, am discutat în șoaptă și sub plapumă.

De aici am fost dusă după o lună în Jianu.

Intrebare:

Cu ce persoane ai luat dta contact în Jianu?

Răspuns:

Aici am luat contact cu LENA COMBESCU și cu mama

mea.

Am știut că LENA CONSTANTIN este arestată deoarece n'am mai citit cronică despre expoziția de pictură pe care tocmai ea o deschisese la Ministerul Informațiilor.

Aici în Jianu am văzut că mai este arestat cineva care era păzit la fel ca și mine.

Când mi s'a adus într'o dimineață marmelada, era un calup din care luam în fiecare dimineață, am văzut scris pe marmeladă numele meu. Am înțeles că l-a scris LENA CONSTANTIN.

I-am trimis printr'un pasnic, PASIUC, bomboane și o floare, iar apoi o bucată dintr'o rochie a mea pe care am scris numele a două personaje din piesa ce o montaseră la teatrul de păpuși.

LENA mi-a transmis un bilet în care îmi scria că este tristă, dar nu-și pierde curajul și mă întreba dacă sunt singură. După aceasta LENA CONSTANTIN a fost mutată din acea casă.

Cu mama mea am luat contact în Jianu. Am stat de vorbă cu ea în grădina. Ea a fost înștiințată de unul din pasnici PASIUC despre locul unde mă aflau și am avut ocazia de a convorbi cu ajutorul acestui pasnic. Eu i-am spus că suntem învinuiți că am vrut să fugim din țară. I-am spus că la 25.000 lei, dela HARI BRAUNER. Aici am fost și eu anchetată.

Întrebare:

Unde ai fost dusă din Jianu?

Răspuns:

Eu am fost dusă de aici înapoi la Blăneasa și am stat cu soțul meu.

Aici eu i-am spus despre ce am fost anchetată în Jianu. PATRASCANU mi-a spus despre ce fusese anchetat el și că a fost confruntat cu BETEA. Mi-a spus că BETEA a declarat despre un plan de fugă cu avionul dela Arad și că el a răsunat că a discutat cu BETEA despre aceasta spunând că a vrut să scape în acest fel de BETEA.

Ulterior mi-a spus că îi pare rău că a declarat aceasta și că a făcut această declarație crezând că este arestat de serviciul secret. Sed ar fi știut că este la Partid nu ar fi dat această declarație.

Soțul meu mi-a spus că a avut o discuție cu Dl. TEODARI GEORGESCU și acesta i-a spus că vom pleca să ne odihnim într'o localitate balneară. PATRASCANU i-a spus că

preferă să plece la Snagov.

Ne-a comunicat BUCIOV că vom merge la Tredeal.
Noi n'am vrut și am spus că preferăm mai bine să mergem la
Snagov. PATRASCANU i-a scris o scrisoare dlui TECHARI GIOR-
GESCU în acest sens. Este două zile am plecat la Snagov.

Intrebare:

Cu cine ai luat dta contact la Snagov?

Răspuns:

Aici am luat contact cu mama mea de cinci ori.

De trei ori a venit cu aprobarea dlui TECHARI
GEORGESCU fiind adusă cu mașina de către BUCIOV. A stat de
fiecare dată toată ziua.

Ne-a spus că LENA CONȘTANȚA a fost arestată și că a
fost eliberată.

Ne-a spus despre ce a fost anchetată, LENA CONȘTANȚA
și eliberată pentru că nu i s'a dovedit vreo vină.

Ne-a spus că LENA CONȘTANȚA a vorbit cu BELU ZILBER
la închisoare și discuția avută. Mi-a spus că LENA CONȘTANȚA
este supărată cu ILEANA GEORGESCU pentru că a răspândit în
oraș că ea LENA CONȘTANȚA s'a întâlnit cu NICOL GROSSE la
Praga.

Odată am întâlnit-o pe mama în Snagov ajutată de
pasnicul FARIUC. Altă dată mama a trecut cu barca pe lac și
eu am înotat până la barcă.

După aceasta eu am fost dusă la închisoare în Ianua-
rie 1950, după ce am stat singură 4 luni la Băneasa.

În timpul cât am stat la Snagov am dat mai multe
telefone mamei mele.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt
și corespunde în totul cu cele declarate de mine.

as/ELENA PATRASCANU

Lt. de Securitate

Theodor Miclo

24 29

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul LUCRETIU PATRASCANU, născut la 4 Nov. 1900 în orașul Bacău, fiul lui Dumitru și Lucreția, cu ultimul domiciliu în Buc. str. Vasile Lascăr Nr. 100

3 Octombrie 1952, București

Interogatorul a început la ora 17,5

" s'a terminat la ora 19,20

Intrebare:

Arată Dta împrejurările în care ai aflat de arestarea lui BETEA?

Răspuns:

Cum pe la mijlocul lunii Aprilie 1948 a venit la mine foarte îngrijorată LUCIA FLICHER spunându-mi că BETEA a fost arestat.

La această informație am rămas foarte surprins, deoarece eu eram convins că BETEA era fugit de mult din țară.

Intrebare:

La cât timp după arestarea lui BETEA ai primit informația arestării lui.

Răspuns:

Informația arestării lui BETEA am primit-o imediat a doua zi dela arestarea lui.

Intrebare:

Dela cine ai aflat de arestarea lui BETEA.

Răspuns:

Despre arestarea lui BETEA am aflat imediat dela LUCIA FLICHER care era o prietenă a familiei mele și a fost tehnic, mea în ilegalitate.

Intrebare:

Cum a aflat LUCIA FLICHER de arestarea lui BETEA?

25 25

Răspuns:

LUCIA FLICHER mi-a spus că informația arestării lui BETEA a aflat-o dela CRISAN care a fost la Interne, având o muncă de răspundere, printr'o persoană de care nu-mi aduc aminte, dar care era un cunoscut comun al LUCIEI FLICHER și a lui CRISAN.

Eu cunoscând pe CRISAN și munca lui dela Interne mi-am dat seama imediat că informația este exactă de vreme ce vine dela CRISAN.

Intrebare:

A fost vreodată CRISAN la dta cu vreo chestiune legată de străinătate?

Răspuns:

În Iulie 1947 când trebuia să plec la Bruxelles am cerut lui TEHARI GEORGESCU un însoțitor. După câteva zile a venit la mine CRISAN foarte entuziasmat ca să-mi spună că merge el cu mine la Bruxelles. Eu am răspuns că e foarte bine și urma să plecăm împreună. Mai pe urmă s'a contramandat plecarea lui CRISAN cu mine, deoarece TEHARI mi-a spus că plecatul lui CRISAN costă mult.

Acest proces-verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întru totul cu cele declarate de mine, drept pentru care susțin și semnez.

Arestat,

sa/LUCRETIU PATRASCANU

Anchetator
Lt.Col.de Sec.
I.SOLTUTIU

26 26

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul LUCRINIU PATRASCANU, nascut la 4 Decembrie
1900 in orasul Bacău, fiul lui DUMINICU și LUCRINIA, cu ulti-
mul domiciliu în Buc. str. Vasile -ascăr Nr. 100

Încuvișie 1952, București

Interog. a început la ora 8,30

" s'a terminat " " 12.-

Intrebare:

Arată Sta care a fost poziția d-tale la confruntarea
cu BETEA și ce a urmat după aceea?

Răspuns:

La 9 Iulie 1948 am fost confruntat cu BETEA NICOLAI
în următoarele împrejurări: Înainte de arestarea mea și în
toată epoca de după 23 August 1944, BETEA NICOLAI era unul
dintre colaboratorii mei apropiați. Începând din vara anului
1947 BETEA NICOLAI mi-a făcut diferite propuneri de a pleca
din țară, datorită situației mele.

La arestarea mea, BETEA NICOLAI a dat declarații asu-
pra acestor propuneri și asupra altor discuții auzite între
mine și el.

În timpul cercetărilor la partid, eu am negat aceste
discuții și propuneri ale lui BETEA.

Pentru a stabili adevărul, doi conducători de partid:
BANCHEȘ și DRAGHICI ALEX. mi-au făcut o confruntare cu
BETEA NICOLAI. La această confruntare am continuat să neg
propunerile făcute de BETEA NICOLAI.

A doua zi dimineața, făcându-mi un examen de conștiință
și dându-mi seama că n'are nici un rost să mă mențin pe
această poziție, l'am chemat pe Ministrul de Interne MICHAEL
GEORGHESCU, care a venit singur și căruia i-am confirmat cele
declaratate de BETEA cu privire la propunerile făcute.

TEODARI GEORGHESCU mi-a spus să pun pe hârtie cele
spuse lui verbal și în general toată chestia cu BETEA N.
și a doua oară voi fi liber.

./.

ss/H. PATRASCANU

În timpul declarației verbale pe care am făcut-o lui TEHARI GEORGESCU i-am spus: că dacă ar fi luat el în mână toate cercetarea, poziția mea, dela început, ar fi fost alta. La această discuție, TEHARI GEORGESCU m'a liniștit spunându-mi să n'am niciun fel de griji, că toate cercetarea va fi obiectivă și că "clasa muncitoare niciodată nu se va ierta dacă cineva s'ar atinge de un fir de păr din capul său". În urma conversației avute cu TEHARI GEORGESCU am pus pe hârtie toate chestiile SETRA.

După circa 4 (patru zile) și după zile după ce am dat declarația eu venit la mine trei conducători de partid: TEHARI, BANGHEȘ și DRAGHICI. BANGHEȘ m'a întrebat de ce nu am spus toate acestea dela început, când GHEORGHIU DEJ mi-a citit pentru prima dată declarațiile lui SETRA.

I-am răspuns că am dat toate explicațiile atitudinii mele lui TEHARI GEORGESCU și nu găsesec necesar să le dau și lor, adică lui BANGHEȘ și DRAGHICI.

Cu toate promisiunea lui TEHARI GEORGESCU de a fi pus în libertate, am continuat să fiu arestat. Convingerea mea intimă a fost atunci că toată situația mea nu depinde de TEHARI GEORGESCU, după plecarea lui TEHARI GEORGESCU și a celor doi membrii din comisie, cercetările au fost suspendate. Ca protest acestei suspendări a cercetărilor am declarat greva foamei. După două zile venind TEHARI la mine, am încetat greva foamei. La sfârșitul discuției, TEHARI mi-a spus că soția mea va veni înajoi la mine și vom pleca undeva să ne refăcem sănătatea.

După câteva zile BUCICOV mi-a spus că în urma cererii făcute de mine lui TEHARI GEORGESCU, de a pleca la Tugnad, el a fost acolo și nemai fiind locuri, mi-a pregătit o casă la Târgușor, dar eu am cerut în scris lui TEHARI, BANGHEȘ. Cererea a fost aprobată.

Întrebare:

Unde s'a întâmplat în care ai stat arestat împreună cu soția ta și ce înțelegeri a-ți avut privitor la poziția ce trebuia s'o luați față de anchetă?

Răspuns:

În dimineața zilei de 27 Aprilie 1948 am fost arestat și dus la Băneasa. În aceeași zi la ora șase, a fost arestată și adusă la Băneasa și soția mea. După circa trei săptămâni, soția mea a fost luată și dusă în altă casă, eu rămânând

singur până la sfârșitul lunii august 1948. În timpul cât a fost izolată, a fost cercetată tot de către TEODHARI GEORGESCU și ceilalți doi membrii din comisie.

La sfârșitul lui august, am fost trimiși împreună la Snagov, unde mi-a istorisit toate declarațiile cerute și date. În același timp mi-a spus că a stat în aceeași casă cu LENA COMBARTES. În timpul cât am stat împreună la Snagov, i-am spus că să nu declare la anchetă discuțiile între noi doi, privitor la plecarea în străinătate, faptul că RADU ZILBER m'a finanțat în campania electorală și despre lețuri între LENA COMBARTES și NICOL GRIG. Alce înțelegeri n'am avut.

Intrebare:

Arată dta împrejurările în care ai aflat despre raporturile dintre TEODHARI GEORGESCU și Serviciul Secret?

Răspuns:

Cu ANA PAUKER am avut o serie întreagă de discuții și convorbiri, fie acasă la ea, fie la partid, datorită și vechilor noastre relații de prietenie.

Declanșându-i odată anumite procedee ale SSI, condus de BODNARAS, din răspunsul ANEI PAUKER am dedus că între TEODHARI și BODNARAS există anumite fricțiuni.

Cu prilejul unei convorbiri cu TEODHARI GEORGESCU, acesta mi-a spus pentru a-mi arăta anumite procedee ale SSI, că folosind o constituire comună între Serviciul Secret și organele SMI, SSI-ul le-a luat pe unul din informatorii lor principali un general, plătindu-i peste ce plăteau inter-nole.

Intrebare:

Arată dta împrejurările în care ai primit informațiile despre RADU ZILBER în timp ce se afla arestat la interog?

Răspuns:

Am aflat de arestarea lui RADU ZILBER dela soția lui, prin LENA COMBARTES, la începutul anului 1948. După câteva zile, am vorbit cu TEODHARI GEORGESCU despre arestarea lui B. ZILBER, spunându-i că a fost arestat pentru legături cu străinii, dar să știe că legăturile lui erau controlate. TEODHARI GEORGESCU g'a notat cele spuse. Fiind la parlament la începutul lunii Februarie 1948, a venit la mine JIANI, care mi-a spus că ZILBER se referă la mine, dar că este un bandit. Fiind încă ministru, tot în Februarie 1948, a venit la mine NATANZON acasă, pe o chestiune a lui personală și amuz

că NICOLSCHI, dacă accepta colaborarea cerută, îi rezolvă situația lui la partid. A venit la mine să mă întrebe, dacă să accepte sau nu și dacă se poate pune bază pe cuvântul lui NICOLSCHI. Eu i-am spus, să primească colaborarea propusă.

Cu acest prilej, el mi-a spus că are contact mai vechi cu NICOLSCHI, trimițându-l și în străinătate pentru anumite servicii. Văzând că el are legătură cu internele, i-am întrebat dacă știe ce declarații i se cer lui BENI ZILBER. El mi-a spus că nu știe, dar că se va informa.

După circa 10 zile când eu nu mai eram ministru am primit un telefon de la NATANSON, în care îmi comunica că BENI ZILBER a murit în arest. Câteva zile mi-a comunicat LENA CONSTATIN că a aflat de la nevasta lui BENI ZILBER, că i s'a trimis paltonul scosă dela arest.

Eu l'am chemat după aceasta pe NATANSON la telefon, fixându-l o întâlnire la biblioteca ARHUS, aceasta pentru ca să nu discutăm toate chestiile prin telefon. La întâlnirea avută la biblioteca ARHUS, NATANSON mi-a spus că BENI ZILBER n'a murit, dar că a fost în greva foamei cincisprezece zile, dar pe care a înecat-o. NATANSON toate acestea le-a aflat prin ZAHARIA, care era un colaborator intim al lui NICOLSCHI.

Grija mea în ce privește declarațiile lui BENI ZILBER ce urma să le dea la interne, privea faptul că eu n'am întâlnit în secret cu BENI Z. după excluderea lui din partid, la rugămintea lui.

Acest proces-verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde în totul cu cele declarate de mine, drept pentru care susțin și semnez.

Arestat:

ca/L. PATRASCANU

Anchetator

Lt. Col. de Securitate

I. BOLTUȚIU

31 30

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arrestatul **LUOREZIU PATRASCANU**, născut la 4 Noembrie 1908 în orașul Bacău, fiul lui **DUMITRU** și **LUORETTIA**, cu ultimul domiciliu în Buc. str. Vasile Lascăr Nr. 100

4 Noembrie 1952, București

Interog. a început la ora 7,30

" s'a terminat " " 11,10

Intrebare:

Arată Doa împrejurările celei de a doua încercări de sinucidere?

Răspuns:

A doua zi după ce am fost adus la Serviciul de Contraspionaj a lui **PETEA**, dându-mi seama că totul este pierdut, am făcut prima încercare de sinucidere.

După ce am fost salvat și m'am refăcut, am început cercetările cu **PETEA**.

În timpul cercetărilor lui **PETEA** și a felului cum au început aceste cercetări, am socotit că gestul meu a fost pripit, deoarece cercetările lui **PETEA** aveau un caracter obiectiv.

După ce am fost adus la S.B.I. și a început **MUREȘANU** cercetarea, care știa că este instructorul militar oficial, deci că se merge la proces, m'am hotărât la o nouă încercare de sinucidere pe care am pus-o în practică, dar care n'a reușit, fiind din nou salvat.

Intrebare:

Care au fost ultimile date discuții cu anchetatorii înaintea acestei anchete?

Răspuns:

Ultimile discuții propriu zise cu anchetatorii, au avut loc la sfârșitul lui Martie anul 1950, cam la zece zile după cea de a doua încercare de sinucidere. Discuțiile le-am avut cu **MERGHEI** și **PETEA**. **MERGHEI** mi-a spus că el este însărcinat din partea partidului ca să facă ancheta și ce crime am pe conștiință, de am încercat să
./.

ss/b. PATRASCANU

mă sinucid.

Su i-am spus că n'am nicio crimă pe conștiință, dar am vrut să înlătur rușinea unui proces.

La sfârșitul discuției i-am spus lui BERGHEI să-mi dea o rană de speranță, pentru a-mi schimba atitudinea și starea mea de spirit. La aceasta BERGHEI și IRETA au tăcut și cu aceasta am terminat discuția.

După trei ceasuri, după ce n'am doborât din somn și somn letargic, am fost luat la anchetă de către IRETA și ținut la anchetă cinci ceasuri, cu toată starea mea gravă în care mă aflam.

Intrebare:

Arată data lucrurilor pe care le-ai aflat în cursul cercetărilor și împrejurările în care le-ai aflat?

Răspuns:

După ce am fost adus dela Bineasa, am stabilit că nu sunt la Securitate, cum am crezut eu, ci sunt la Serviciul de Contraspionaj identificându-l pe IRETA după propozițiile lui cuvinte pe care-l știam după spusurile lui BENU KILBER.

Când IRETA a început cercetările mi-a spus că cercetările au un caracter de partid și că excluderea mea nu a fost publicată ca să nu se anticipeze aceste cercetări, dându-mi să înțeleg că el adică serviciul lui, este a deasupra partidului. În timpul anchetei lui IRETA, atmosfera și raporturile dintre noi erau tovarășești, discutând la aceeași masă și cu apelativul "tovarăș".

În primele săptămâni ale acestor cercetări, IRETA m'a rugat să țin lecții de marxism-leninism cu băieții dela pază, iar unuia i-am dat lecții de limba germană.

În timpul cercetărilor mi-a vorbit de procesul MURDIE- CI-BUJOIU, spunându-mi că ECHIBARI GHERGHESCU a fost împotriva includerii lui PATRASCU în proces, deoarece era informativul internelor, dar că el personal, s'a dus la GHERGHEȘ, impunând peste capul lui ECHIBARI GHERGHESCU, procesul pe care a avut loc, în forma în care s'a desfășurat.

Rezul adevărat a lui PATRASCU, mi-a spus IRETA, că l-a stabilit căsându-i în mână un curier. Mai departe IRETA mi-a spus că serviciul lui a prețuit bine procesul CI-BUJOIU, dar că l-au stricat interzele, respectiv NICOLSCU.

././ ss/L. PATRASCAU

De câte ori venea vorba de NICOLĂȘCHI și Securitate se infuria. Astfel, odată când i-am spus că am crezut la început că sunt la Securitate, a sărit în sus și a tipat: "Ce Securitate? Noi suntem mai mult decât Securitatea".

Vorbindu-i lui PETEA de o grațiere, el mi-a spus că IUSEN CHISERSCU a fost rațiat.

Tot în timpul cercetărilor PETEA mi-a spus, felul cum a fost arestat BAREL, împreună cu funcționarii legăției engleze, dându-mi amănunte asupra unei funcționare pe care o recrutase ca informatoarea lor.

Mi-a spus PETEA că plătește cotizație mare la partid 4.000 (patru mii de lei) de unde am dedus ce salariu mare trebuie să aibă. PETEA mi-a mai vorbit și de fetița lui. Recunosc că de două ori, l-am tras cu de limbă, folosind faptul că el este vorbăreț, în două chestiuni ce mă interesa pe mine și anume: raporturile dintre BODNARAS și STEFANESCU și invitația lui LE ROUGETEL prin STEFANESCU, ANEI PAUKER. PETEA mi-a dat toate amănuntele ce mă interesau.

PETEA mi-a spus felul în care a fost scoase declarațiile dela BETHA NICOLAIE, care a fost de două ori bătut grav la SSI și apoi înbătut.

Discutând cu PETEA despre TITO mi-a spus că la început el a fost nedumerit asupra situației lui TITO și a mers la partid să ceară lămuriri.

După reluarea cercetărilor de către PETEA, la S.S. PETEA mi-a spus că mi se va face proces. La replica mea că nu există fapte, el mi-a spus că eu, judec ca un avocat, că nu este nevoie de fapte, pentru că au învățat și ei să facă procese.

PETEA în continuare, mi-a spus de rolul pe care îl va juca BELU ZILBER și nevasta mea în proces.

La sfârșitul cercetărilor PETEA și-a schimbat brusc atitudinea, avută la S.S. spunându-mi textual următoarele: "Cum ai ajuns dta aici?". La răspunsul meu că "voi n'ați adus aici", el a continuat: "ei alții sunt de vină în chestiunea ăstale". "Să-ți iasă din mine că cineva vrea să te distrugă". După aceste cuvinte am tras concluzia că cercetările s'au încheiat favorabil pentru mine.

După aceasta, PETEA mi-a spus că el a încheiat cercetările și că alte organe vor continua cercetările.

Intrebare:

In timpul cât ai fost dta in străinătate, din valorile de aur ce le aveai precum și din valuta ce o posedai pe atunci, ai depus ceva în străinătate?

Răspuns:

N'am depus nimic, deși am fost trei zile în Elveția. PETEA mi-a spus că a cercetat în Elveția și n'a găsit nimic depus de mine, dar în schimb mi-a spus că a găsit un cont în franci elvețieni, a lui BODHARAS.

Intrebare:

Cu ce scop și-a spus PETEA acest lucru, pentru că acest lucru, ancheta socotește că este o manevră din partea dta, pentru a calomnia conducătorii de partid?

Răspuns:

PETEA nu mi-a spus acest lucru cu un scop; dar i-a ieșit vorba din gură. Nu este vorba de o manevră sau calomnie și reproduc cuvintele spuse de PETEA.

Intrebare:

Ce și-a vorbit PETEA despre MADISON?

Răspuns:

PETEA mi-a spus că a avut legături cu MADISON prin BELU ZILBER; că la subvenționat pe MADISON; n'a lăsat să înțeleg că primea dela MADISON copia rapoartelor pe care le trimitea în America; că MADISON era muncitor și făcea parte dintr'un sindicat galben și că era prosovietic. PETEA mi-a spus de întrevvedereea dintre SCHAILER și BELU ZILBER și pe care a înregistrat-o în bandă fiind organizată de ei.

PETEA mi-a spus că o parte din conversațiile mele cu reșele au fost înregistrate pe bandă, de sovietici, și acum le au ei, iar lucrul nu mai este un secret.

Intrebare:

Ce și-a spus dta BELU ZILBER, despre discuția care a avut-o ei cu PETEA despre conducătorii partidului?

Răspuns:

BELU ZILBER mi-a spus că PETEA nu are păreri prea bune despre unii dintre conducătorii partidului.

Acest proces verbal de interogatoriu, a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde în totul cu cele declarate de mine, drept pentru care susțin și semnez.

Anchetator:

Lt.col.de Securitate
I.Saltuțiu

Arestat:

sa/L. ATRASCANU

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestatul BUTSA NICOLAE, de profesie funcționar, cu
ultimul domiciliu în București str. Dr. Herescu 16.

5 Decembrie 1952, București

Interog. a început la ora 11,15

" s'a terminat " " 13,30

Întrebare:

În ce împrejurări ai fost dta arestat?

Răspuns:

Alinându-mă la Cluj în vederea plecării clandestine
peste frontiere - am fost anunțat la un moment dat că s'a
întâmpiat ceva, care împiedică plecarea și că trebuie să mă
întorc la București până la găsirea unei noi posibilități
de plecare.

M'am întors la București și am stat împreună cu prie-
tenu mea COLNZA PANINEANU în casa ing. VASILESCU, unde am fost
arestat împreună cu ea. Nu-mi amintesc unde am fost dus pen-
tru cercetări, dar țin minte o pivniță în care am fost bătut.

Întrebare:

Care a fost atitudinea D-tale față de organele de
anchetă de la arestare și până în prezent?

Răspuns:

De început am avut o atitudine negativă - fiind
hotărât încă dinainte de a fi arestat, să nu declar nimic
în cazul că voi fi arestat și cercetat. Nu pot preciza cum
a început ancheta - momentul confundându-se în memoria mea
cu bătaia.

Am fost bătut grav (la picioare, la testicule, la
cap, etc.) am în minte imaginea momentului când eram trezit
după pierderea conștiinței).

Printre primii anchetatori și persoane ce m'au bătut

rețin în memorie imaginea unuia de statură mijlocie, brunet, gras (de cel puțin 100 kg.) și a unuia cu barbă. Ulterior îmi apare imaginea unui anchetator robust, de cea. 50 ani, șaten sau blond - pe care îl socoteam rus - statură mijlocie, figură dăltuită (aducând a pătrat) imponent și cu voce joasă (gravă).

La un moment pe care nu mi-l amintesc - eu mi-l pot preciza în memorie - pe baza unor discuții principiale - am revenit la atitudinea mea negativă și am început să mărturisesc anchetei tot ce știam în legătură cu cele ce eram întrebat.

Printre altele am arătat anchetei că din discuțiile cu PATRASCANU și cu ceilalți din jurul său am rămas cu convingerea că PATRASCANU a fost lucrat în partid, că unii frațuși ai partidului vor să-l înlăture, să se scape de el și că este în pericol de a fi exterminat.

Țin să menționez că acel anchetator pe care îl socoteam rus a confirmat cele spuse de mine spunându-mi că toate cele ce am spus - inclusiv cele referitor la PATRASCANU s'au verificat și sunt adevărate.

La o altă dată, tot aceasta mi-a spus, referindu-se la cele declarate de mine "Eu interesează în cine se lovește, oricine ar fi". Mai menționez că, pe același anchetator l-am văzut - fără certitudinea absolută că ar fi același, perșoană la confruntarea mea cu PATRASCANU.

Întrebare:

Cum a'a desfășurat ancheta în raport cu atitudinea D-tale?

Răspuns:

La câțiva timp după ce am fost dăltuit, când aveam deja o atitudine pozitivă față de anchetă, am fost trimis undeva în afara de București și ținut într-o cameră complet lipsită de lumină, umedă, cu gândaci care îmi umblau pe corp. După aceasta am fost ținut într-o cameră, unde am fost obligat să privesc tot timpul la o lumină electrică.

Am fost dus apoi în arestul Ministerului de Interne, unde am fost ținut într-o celulă la subsol, întunecoasă, rece, și la un regim de înfometare.

Aici m'am îmbolnăvit de paralizie nevritică. Doctorul mă vedea des și da din umeri, ridica mâinile și-mi spunea: ce să fac, am făcut rapoarte, dar....

M'am fost internat în spital decât când procesul

de paralizare era foarte înaintat. Pierdusem ambele picioare și nu mă mai puteam găzda de pe pat și chiar după aceea internarea a mai întârziat.

La spitalul "Gerota" boala mea s'a ameliorat, când am reușit să mă ridic în cărți, apoi să umblu încet cu bastonul - deși după cum se poate verifica în fișele medicale, medicii recomandau, pentru vindecarea completă sau aproape completă inclusiv tulburările de vorbire, era necesară continuarea tratamentului prin terapeutilă electrică (dosarul DNE DUMITRESCU dela spitalul Gerota). - am fost scos din spital și dus la Jilava unde am fost ținut într'o cameră în care murea apa în pământ, iar apoi într'o cameră cu tuberculoși.

În timp ce mă aflam la Jilava a fost în inspecție o persoană - ce mi se părea a avea grad mare - căreia doctorul i-a raportat că paralizia mi-a atacat și sistemul nervos central - că aici nu mă pot vindeca și că a făcut de mult raport de internare în spital - totuși n'am fost internat în Spitalul Central decât mult mai târziu.

Cât timp am fost în arestul ...I. nu-mi amintesc să fi fost anchetat. Când am fost la Spitalul Gerota am fost anchetat. Tot timpul am avut o atitudine pozitivă, hotărât fiind să nu ascund nimic.

Aceiași atitudine o am și mai față de organele de anchetă - însă mai am încă (o serie) derecări dificultiți de memorie din cauza boalei prin care am trecut.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corectat întru totul cu cele declarate de mine.

sa/MIC.BREHA

Anchetator

Cpt. de Sec. GH. MORARU

Menționez că anchetatorul arătat în procesul verbal de interogatoriu de mai sus ca scos din mine rus (după fișă) fiind împreună și cu alte 2-3 persoane mi-a lăsat impresia că-i domină, că este șef.

De asemenea menționez că e posibil ca și accentul vorbirii să-mi fi determinat impresia că e rus.

Anchetator

Cpt. de Sec. GH. MORARU

sa/MIC.BREHA

37 **37**

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul **RATIU ANTON**, de profesie funcționar,
născut la 14 Martie 1916 în Beclăucea, Reg. Cluj, cu ultimul
domiciliu în București, str. Julien Michelat 17.

3 Decembrie 1952, București

Interog. a început la ora 7,30

" s'a terminat " " 9,30

Intrebare:

Care sunt motivele pentru care Dta nu ai mărturi-
sit în fața organelor de anchetă, până în ultimul timp,
unele fapte îndreptate împotriva securității statului pe
care le-ai săvârșit sau pe care le-ai săvârșit alții și
Dta le cunoșteai?

Răspuns:

Eu dela început, după arestarea mea, am fost hotărât să fiu absolut sincer în fața organelor de anchetă, deoarece am și făcut. Astfel nu am intenționat și nici nu am încercat să ascund nimic nici din faptele mele nici din faptele altora - pe care le cunoșteam.

Am declarat tot în raport ca întrebările ce mi s'au pus și cu linia ce mi s'a trasat. Precizez că verbal am declarat mai multe amănunte, pe care nu le-am scris în declarațiile pentru că nu mi s'au cerut. Eu rețin însă nici un amănunt de vreo oarecare importanță în legătură cu ancheta, pe care să nu-l fi declarat. Deoarece precizez, este că în declarațiile pe care le-am dat, am scris despre tot ce am fost întrebat.

Menționez că după arestarea mea (9 Aprilie 1948) am fost ținut și cercetat în arestul S.S.I. (Malmaison) până la 15 Iulie 1948 - cu două întreruperi de 30-40 zile, când am fost la închisoarea din Jitești. În această perioadă am declarat tot așa cum am arătat mai sus, totuși după această dată am fost dus la arestul din Rahovei, apoi la MAI (celula 7) unde am fost supus unui regim de înfonotrapă și distrugere.

Trebuia să menționez atitudinea doctorului

MURSER care când mă visita, în starea gravă în care mă aflam - bolnav de nefrită paralică mi-a spus: "Așa-ți trebuie, asta e pentru presta pe care ai făcut-o".

În septembrie 1949 am fost readus la SSM, apoi la o fermă dela Băneasa, unde am primit un regim alimentar și medical excepțional timp de 2 luni - care mi-a ameliorat situația, fiindcă eu nu mi fi putut vindeca. Mi s'a spus că acest regim excepțional este din ordinul Partidului - că Partidul a dat dispozițiuni să se facă totul, pentru a fi salvat și vindecat.

Menționez că eram bolnav, având apă la stomac, o dublă pleurezie la ambii plămâni plus nefrită paralică - fiind la venirea la ferma dela Băneasa în stare de agonie.

Dela Băneasa am fost, am fost readus la ISI, iar după câteva zile internat în spitalul MAI. Aici, după puțin timp - și apoi în arestul Securității am fost repus în condiții care nu permitau vindecarea mea.

Precizez însă că nici la MAI-Securitate nu am încercat să ascund nimic la anchetă, dar n'am fost corectat în plus, peste ancheta anunțată dela ISI din 1948 și 1950.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde intru totul cu cele ce am declarat.

as/ANTON RATIU

Anchetator:
Cpt. de Securitate
GH. MURARU

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arrestatul MICSA REMUS, de profesie magistрат, născut
la 13 Decembrie 1915 în Alba-Iulia, cu ultimul domiciliu
în București str. C.A. Rosetti 43.

5 Noembrie 1952, București

Interog. a început la ora 11,30

" s'a terminat " " 15.-

Întrebare:

În procesul verbal de interogatoriu anterior ai
arătat că FATRASCANU ți-a spus să transmiți lui RATIU, că
chiar dacă-l bate de-l omoară să nu spună că a fost la el.

Arată Dta, la ce s'a referit FATRASCANU când ți-a
spus cele de mai sus.

Răspuns:

FATRASCANU nu mi-a spus la ce s'a referit când mi-a
spus să transmit lui RATIU că, chiar dacă-l bate de-l
omoară să nu spună că a fost la el. Dar eu am rămas cu
convingerea că a fost vorba despre planul de fugă.

Întrebare:

La ce ți-ai bazat această convingere?

Răspuns:

Această convingere a mea era bazată pe faptele ce
le cunoșteam. Astfel știam de planul de fugă cu avion prin
forță și aflasem dela inginerul BOROS că se aștepta răs-
punsul lui FATRASCANU dacă pleacă cu acest avion prin
forță.

Apoi starea de agitație ori de nervi în care l-am
găsit pe FATRASCANU când m'a chemat și mi-a spus să trans-
mit lui RATIU cele arătate, socoteam că nu putea fi cau-
sată de chestiunea cărților de care mi-a vorbit RATIU
și mai socoteam că nu putea să-l omoare lui RATIU să moară
pentru aceste cărți.

Menționez că înainte de arestare am fost în
casa unui domn FILIPESCU. Discutând cu RATIU despre acas-
tă vizită, acesta mi-a spus că d. FILIPESCU este dela SSI
ss/MICSA REMUS

sau dela Interne, nu-mi aduc bine aminte. Atunci eu i-am spus că dacă voi fi arestat și cercetat voi spune totul, încrebându-l din nou că despre ce era vorba, despre cărți sau despre fugă, la care el mi-a dat un răspuns evasiv, care mi-a întărit convingerea că nu a fost vorba despre cărți ci despre fugă.

Intrebare:

Arăți în ce împrejurări ai fost Dta la FILIPESCU acasă?

Răspuns:

Cu vreo 4-5 zile înainte de arestare, aflându-mă la teatrul de păpuși, am fost invitat de LILIANA POPESCU și o prietenă a ei dna FILIPESCU - pe care atunci am cunoscut-o - să merg împreună cu ele și cu dna JEBELIANU la masă la Dna FILIPESCU, deoarece eu am acceptat. În seara de la teatru a sosit soțul dnei FILIPESCU cu o mașină și ne-a dus la ei, unde am stat dela orele 7 la 10 (seara).

În timpul mesei am avut loc discuții obșnuite, fără importanță. Dna FILIPESCU sau mama ei m'au întrebat ce mai face TONI (RATIU), pe care-l cunosteau de când dna FILIPESCU lucra la Statistică.

Când am discutat cu RATIU despre această vizită - așa cum am arătat mai sus - mi-a confirmat că cunoaște pe dna FILIPESCU dela Statistică și că acum n'ar afla la Ministerul de Interne ca șef de cabinet.

După vreo 4-5 zile am fost arestat, iar când am fost scos la anchetă m'am trezit față în față cu acest domn FILIPESCU, care m'a anchetat.

Intrebare:

De ce nu ai arătat Dta organelor de anchetă la prima cercetare, faptul că PATRASCANU s'a referit la fugă și nu la cărți, atunci când a transmis lui RATIU prin Dta ca să nu spună că a fost la el, chiar dacă va fi băcut, dacă aceasta a fost convingerea Dtale?

Răspuns:

Eu am declarat la ancheta orală, această convingere a mea, însă n'am consensat-o în declarațiile mele dela prima cercetare. În legătură cu acest fapt țin să precizez următoarele:

După arestare, fiind luat în anchetă de către D. FILIPESCU am fost trimis în celulă să scriu o declarație despre BUREA și RATIU, tot ce știu despre ei și legăturile mele cu aceștia. Eu am scris declarația, după câțva timp fiind

./.

ss/MICSA REMUS

acum la ancheta orală, am fost întrebat pe marginea celor scrise în declarație, apoi am fost trimis din nou în celulă, să scriu o nouă declarație mai amplă, prezentând faptele până în preajma arestării mele. În această nouă declarație am scris și despre comunicarea făcută de PATRASCANU lui RATIU prin mine, ca să nu spună că a fost la el chiar dacă-l bate de-l omorâ, arătând că RATIU mi-a spus că-i vorba despre cărțile date fostului rege cu dedicație.

Chemat la ancheta orală, eu am spus că părerea mea este că nu despre cărți era vorba ci despre fugă (planul de fugă). Atunci anchetatorul care până atunci s'a purtat amabil cu mine, m'a lovit și mi-a spus "Ai să ieși de aici cu picioarele înainte! Spune ce ți-a spus RATIU". Am răspuns că RATIU mi-a spus despre cărți. Din acel moment atitudinea anchetatorului s'a schimbat față de mine, devenind dur. Am fost trimis din nou în celulă.

După câteva zile, fiind dres la frizerie, un domn ce mi se părea a fi un fel de șef la arest, mi s'a adresat zâmbind.: "Veni, teată pasărea pe limba ei piero". Menționez că după ce am fost eliberat m'am întâlnit de mai multe ori cu acest domn și am aflat că se numește NISA ION.

După câteva zile a venit la mine în celulă d. FILIPESCU și mi-a spus: "Ei, tot așa de vorbăreț ești? Despre ce ți-a spus RATIU?". Eu am răspuns: "Despre cărți".

La vreo săptămână am fost chemat în fața unei comisii de trei persoane, între care era și d. FILIPESCU. Ancheta a insistat asupra chestiunii că despre ce era vorba atunci când PATRASCANU a trimis vorba lui RATIU prin mine, că să nu spună că a fost la el, chiar dacă va fi bătut. Eu am ezitat și am spus cu oarecare teamă "despre cărți". D. FILIPESCU mi s'a adresat: "spune despre ce era vorba" și atunci am precizat ceace am arătat în declarație că era vorba despre cărți.

În aceeaș seară - la vreo două ore - am fost chemat din nou de d. FILIPESCU, care mi-a spus: "Ei vezi, despre cărți era vorba. Ai să treci într'o altă celulă mai spațioasă și ai să ai o nouă declarație, de care depinde eliberarea D-tale. Am scris și această declarație și după 3-4 zile am fost pus în libertate.

După ce am fost pus în libertate mi-am luat poștal în primire - așa cum mi-a spus d. FILIPESCU înainte de a mă elibera - și am ținut legătura cu dânsul, dându-i informații

din cercurile pe care le frecventam.

42 42

Intrebare:

Ce legături ai avut cu NITA IOAN după ce ai fost pus în libertate?

Răspuns:

La câteva luni după ce am fost pus în libertate l-am întâlnit pe stradă, când m'a întrebat ce mai fac și dacă am avut neplăceri din cauza arestării, spunându-mi să-mi văd de treabă că n'o să am nici o supărare. Stia că sunt la Judecătoria 7. Ulterior ne-am întâlnit des pe stradă, schimbând totdeauna câteva vorbe.

Mai târziu m'a rugat să ajut pe un coleg al lui tot dela arest în legătură cu un proces de divorț. Apoi l-am ajutat pe el într'un caz de arbitraj la judecătoria și la tribunal.

L-am dat numărul meu de telefon și mi l-a dat și el pe al lui, dar odată mi-a spus că telefonul ar putea fi interceptat. Nu-mi aduc aminte când și ce anume mi-a spus despre aceasta, dar o am vag în memorie. Imi dădea uneori telefon, iar eu l-am vizitat și acasă.

Când am fost scos din magistratură am discutat cu el. Încă înainte de aceasta mi-a spus că atunci când voi avea ceva neplăceri va vorbi cu ZET dela Cadrele Tribunalului.

În ziua de 17 Septembrie când am fost arestat am fost la el - înainte de arestare, după ce am fost căutat de organele de securitate - și i-am spus că sunt căutat ca să fiu arestat, și că mă tem că-i în legătură cu problema PATRASCANU. El mi-a spus: "Pentru cauza PATRASCANU? Dece?". A stat puțin și a continuat apoi spunând: "Să nu fi făcut vreo prostie mare! În definitiv PATRASCANU ce vină are, doar că a vorbit! Pentru aceasta are domiciliu forțat. Dar ce, vina lui se poate compara cu a celorlalți trei?". Atunci am spus că sigur numai din cauza avocatului DIACONESCU PETRARCA, pe care l-am arestat într'un proces, în care exercea vreo cincizeci de muncitori, iar soția acestuia m'a reclamat în toate părțile și la Procurorul General adjunct OLTEANU. I-am spus lui NITA că mă duc la Organizația de Partid București, unde era cunoscută problema cu PETRARCA și la Procurorul General. El mi-a spus să mă duc, căciace am și făcut.

L-am revăzut pe NITA în momentul când am fost
ss/MICHA KREUS

arestat în locuința mea, el fiind printre aceia care m'am arestat.

Mai menționez că cu ocazia primei vizite pe care am făcut-o dlui FIDELISCU - după punerea mea în libertate - acesta mi-a spus printre altele: "Mare noroc ai avut!" iar mai târziu: "Voi l-ați crezut pe BETEA un erou, dar mare lag el!".

Întrebare:

Care este motivul pentru care Dta în declarațiile date la prima anchetă nu ai vorbit despre activitatea dughănească a lui PATRASCANU?

Răspuns:

M'am scris nimic - în declarațiile date la prima anchetă - despre activitatea dughănească a lui PATRASCANU, deoarece nu am fost întrebat nimic despre PATRASCANU.

Dela început am fost întrebat și mi s'a cerut să scriu declarații despre BETEA și RĂTIU și în tot timpul anchetei s'a vorbit numai despre aceștia.

În a doua declarație - când mi s'a spus să scriu totul și în apropiere de data arestării - am scris din proprie inițiativă despre cei care mi-a spus PATRASCANU să-i comunic lui RĂTIU. Iar când am completat, la ancheta orală cele scrise despre PATRASCANU, am fost lovit, anchetatorul și-a schimbat atitudinea față de mine, iar BETA mi-a spus "Teață pădurea pe limba ei pieră". Aceste împrejurări au făcut să-mi fie teamă să vorbesc despre PATRASCANU.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele ce am declarat.

ss/MICHA REUS

Anchetator

Opt. de Sec. GH. MORARU

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Arestat ZILBER HERBERT, născut la 14 Oct. 1901 în
com. Ig. Frumos, fiul lui CAROL și ROZA, cu ultimul domiciliu
în str. Dionisie Lupu Nr. 2 Buc.

4 Noembrie 1952, București
Interog. a început la ora 8,10
" s'a terminat " " 11,30

Intrebare:

La ce dată ai fost dta arestat și ce a urmat după
aceia.

Răspuns:

Am fost arestat în seara zilei de 6 Februarie 1948,
pe când mă aflam pe stradă împreună cu soția mea. În același
seară am fost depus în arestul M.A.I.

Intrebare:

De către cine ai fost anchetat dta și ce ai aflat
dela anchetatori.

Răspuns:

Până la 20 Martie 1948 am fost anchetat de inspector
general MUGHEREU, comisar PETRESCU și comisar ȘTEFANU. În ziua
de 20 Martie 1948, ultimii doi mi-au spus că voi fi pus în
libertate, deoarece nu s'a găsit nimic împotriva mea.

În ziua de 2 August 1948 subdirectorul general
NICOLISCHI mi-a pus două întrebări cu privire la părerile mele
asupra politicii de prețuri în 1945 și a politicii anului
1947. Cum dintr'o scănteie ruptă găsită la closet, am citit
rezoluția CC al P.C.R. cu privire la cazul PATRASCANU, mi-am
dat seama că cele două întrebări puse de NICOLISCHI urmăreau
să vadă ce legături erau între mine și PATRASCANU. De aceea
am dedus că ancheta nu știe nimic.

La sfârșitul lunii Martie 1949, colonelul DULAHNEU
m'a chemat în biroul său pentru a mă convinge să încetoz
greva foametei. Cu această ocazie m'a întrebat dacă știu ceva
despre PATRASCANU și mi-a propus să stăm de vorbă amical
cu H. ZILBER

despre această chestiune. De aici am dedus nu numai că nu se știe nimic despre relațiile mele cu PATRASCANU, dar nici despre PATRASCANU nu se știa nimic.

Tot spre sfârșitul lunii Martie 1949 lt.colonel ajutorul col.DULGHERU vizitând celulele arestului, m'a găsit în celula Nr.12, împreună cu maiorul VASILESCU. Cu această ocazie ne-a spus la amândoi că s'a făcut referat de punere în libertate, atât pentru VASILESCU cât și pentru mine.

În ziua de 20 Iunie 1949, fiind chemat de NICOLESCHI, acesta mi-a spus că nu are nici-o dovadă împotriva mea și că acuzația de spion american a fost lămurită în favoarea mea.

În Februarie sau Martie 1950 procurorul general dela Malmezon, mi-a spus că MADISON comunica informațiile culese nu numai serviciului de spionaj american, dar și serviciului de spionaj britanic prin J.PORTER. Cum eu știam că ancheta deține fotocopiile rapoartelor PORTER și cum nu mi s'a reproșat nimic din conținutul acestor rapoarte, am dedus că MADISON nu a comunicat britanicilor adevăratele mele relații cu dânsul sau a comunicat lucruri neînsemnate.

În Octombrie 1951, maiorul care în vremea aceea era șeful anchetei mi-a spus că vinile mele nu sunt penalizabile, că sunt vini de partid și că partidul vrea să mă utilizeze.

În Noembrie 1951 lt.col.ajutorul col.DULGHERU mi-a spus în esență că ancheta a constatat că în profida apărătorilor sunt totuși comunist.

Intrebare:

Cartă de urmăreai cu plecarea la Paris și Washington și cu ajutorul cui a fost organizată plecarea:

Răspuns:

Am vrut să plec la Paris pentru a lucra efectiv în favoarea partidului, însă cu gândul ascuns de am crea o atmosferă favorabilă printre conducătorii partidului, așa ca aceștia să aibă încredere în mine și să mă trimită la Washington. Am fost trimis la Paris la cererea lui PETEA PETRESCU.

Am vrut să plec la Washington pentru a servi ca spion american în legația noastră, în Ambasada Sovietică și în legațiile statelor amice. Am depus insistențe pentru a fi trimis la Washington, I. PATRASCANU, și fără să cunoască intențiile mele reale PETEA PETRESCU.

Intrebare:

Arată cum l-ai desinformat pe PETRA PETRESCU.

Răspuns:

Nu a fost o desinformare propriu zisă, ci note fabulate destinate să acopere adevăratele mele relații cu MADISON. Totuși, poate fi considerat ca desinformație, faptul că l'am prezentat pe MADISON ca un simpatizant al partidului.

Intrebare:

Ce discuții ai avut cu PETRESCU despre conducătorii Partidului și ce i-ai spus lui PATRASCANU despre discuțiile cu PETRESCU?

Răspuns:

PETRA PETRESCU mi-a vorbit în două sau trei rânduri despre EMIL BODNARAS și mi-a spus despre acesta că nu se pricepe nici în militarie și nici în poliție. Din cele spuse de PETRA PETRESCU menționez următoarea frază: "Englezii se uită în serviciile lui ca într-o carte deschisă". N'am comunicat nimic lui PATRASCANU despre cele spuse mie de PETRA PETRESCU cu privire la conducătorii partidului.

Intrebare:

Pe cine ai recomandat d-ta lui MADISON pentru a fi recrutați ca spioni în slujba americanilor?

Răspuns:

Am recomandat lui MADISON pentru a fi recrutate în serviciul de spionaj american pe LUIZA NAVODARU și VERA CALIN.

Intrebare:

În ce împrejurări l-ai revăzut pe MARGULIUS la Interne?

Răspuns:

MARGULIUS a fost adus în celula mea din arestul Securității în ziua de 20 Decembrie 1948 și a fost scos din celulă în ziua de 20 Martie 1949.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Anchetat

Anchetator:

ss/H. ZILBER

Lt. Maj. T. STAIU

47 47

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

arestat ANTONIU SAMUEL, născut în anul 1916 în
F. Neamț Reg. Bacău, fost avocat și fost funcționar M.A.I.
cu ultimul domiciliu în București Bd. Mărășești Nr. 147.

Astăzi 22 Oct. 1952, București

Interogatoriul a început la ora 12,30

" s'a terminat " " 14,10

Intrebare:

În ce împrejurări ai ajuns d-ta anchetatorul lui
STEFANESCU ALEXANDRU?

Răspuns:

La începutul anului 1950, m'a chemat Dl. colonel
DULGERU MISU și mi-a spus că s'au format 3 grupuri de
anchetă.

Mi-a indicat grupurile și mi-a încredințat mie
unul din ele pentru al conduce. Între elementele ce tre-
buiau anchetate era și STEFANESCU ALEXANDRU pe care să-l
anchetez eu personal.

După felul cum se prezenta ca stare a sănătății,
în toamna anului 1950, STEFANESCU ALEXANDRU a fost internat
în spital astfel că ancheta a fost întreruptă.

În primăvara anului 1951, Dl. Colonel DULGERU m'a
anunțat că se reiau în anchetă elementele printre care
și STEFANESCU ALEXANDRU cu care va trebui să continui eu.

Peste două zile am fost dus de Dl. Col. DULGERU
la Dl. Ministru PÎRTILIE unde s'a ținut o ședință de re-
organizarea anchetei grupului de arestați.

La propunerea Dlui col. DULGERU mi-a fost re-
partizat din nou STEFANESCU să-l anchetez eu.

Intrebare:

Cine era acest STEFANESCU ALEXANDRU?

./.

ss/S. ANTONIU

Răspuns:

STEFANESCU ALEXANDRU a fost unul din cei mai importanți rezidenți ai serviciului de spionaj englez Intelligence Service în România și unul din cele mai importante elemente din grupul lui LUCRETIU PATRASCANU.

Intrebare:

După cele arătate de Dta mai sus, era importantă ancheta lui STEFANESCU ALEXANDRU?

Răspuns:

Da era excepțional de importantă și trebuia depus maximum de efort pentru a determina pe STEFANESCU ALEXANDRU să-și recunoască activitatea criminală dusă împotriva Partidului și Statului.

Intrebare:

Arată Dta cum ai dus ancheta lui STEFANESCU ALEXANDRU?

Răspuns:

Dl.Colonel DULGHERU mi-a spus că întrucât STEFANESCU ALEXANDRU a mai fost anchetat în atâtea rânduri, nu e nevoie să lucrez cu el zilnic ci odată la două zile câte două sau trei ore mai ales că problema e zaharisită și fără perspectivă.

Intrebare:

Arată Dta, cum ai dus ancheta?

Răspuns:

Ancheta lui STEFANESCU ALEXANDRU am dus-o superficial lucrând câte o oră pe zi, apoi câte o oră pe săptămână, căutând un prilej să abandonez acest caz.

După un timp, împreună cu Dl.Colonel DULGHERU MISU am aranjat predarea lui STEFANESCU în sarcina unui alt anchetator așa că am scăpat de această răspundere.

După ce am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că prezentul proces-verbal corespunde în totul celor declarate de mine îl susțin și semnez.

Lt.Maj.Aramă Ioan

ss/S.ANTONIU

13.8.1952
 Originala declaratiei
 este identica cu
 originala.
 H. H. H.

DECLARATIE

Subsemnata COLETA BRUTSANU, născută la 4 Iulie 1919 în Turnu-Măgurele, fiica lui EUPROSCIN și SOFIA, de profesie funcționară, cu ultimul domiciliu în București, Cal. Nașilor 126 A., declar următoarele:.

În anul 1948 prima luna Noembrie, când relațiile mele cu ESTIA erau de mult întrerupte, legătura cu serviciul având-o prin EMILIA, sunt chemată pe neașteptate de ESTIA într-o seară, pentru ca să mă anunțe că vine la mine cu cineva. Sosește însoțit de GEORGES pe care-l prezintă drept un băiat foarte bun și amărât prin aceea că e singur în București, fire foarte dificilă și acornic de a lega o prietenie cu cineva pentru a-și petrece timpul liber. Socotește că eu - dacă într-o timp nu mi-am găsit niciun prieten - fiind o persoană de încredere pentru el, aș fi cea mai indicată să-l devin prietenă. Toate acestea au fost spuse în rața lui GEORGES care surdea aprobativ. Procedul nu m'a surprins, cunoscând greaba lui ESTIA în a fi expeditiv în toate. Ne-am dus să ne plimbăm la șosea apoi la GEORGES acasă, unde a rămas și ESTIA. În seara aceea am profitat - punând mâna pe ESTIA - să-i amintesc de noile mele, iar ESTIA - ca niciodată - mi-a dat dreptate, adresându-se lui GEORGES cu cuvinte de laudă despre mine și spunând că sunt o fată foarte bună, care le-am adus reale servicii dar că punctul acesta băneșor a fost motiv de discuție între noi. Și din nou mi-a promis că totul se va aranja. Am avut impresia că GEORGES cunoaște situația mea și că nimic nu-i este ascuns.

Am plecat de acolo, ca peste vreo săptămână, într-o sâmbătă sau Duminică, GEORGES să mă invite în oraș. Ne-am plimbat - cu toate că eu i-am atras atenția că am putea fi zăriți de careva - dar el a spus că nu-i cunoscut de nimeni și că nu trebuie să mă tem.

A treia oară - dacă îmi amintesc bine când ne-am întâlnit, ne-am dus la el acasă, unde am rămas peste noapte.

./.

SE/COLETA BRUTSANU

De atunci m'am întâlnit cu el - până'n ultima zi a mea de libertate (24 august 1949) de cea.12 ori, dintre care în total am avut raporturi sexuale de maximum 4 ori. Întâlnirile noastre au avut loc la el acasă în toate ocaziile, sau pe stradă - de câteva ori.

Despre el mi-a spus următoarele, adunate după cum mi-a aduc aminte și adunate din toate conversațiile avute: că este basarabean sărac, muncitor, plecat de acasă pentru munca conspirativă dela vreo 16 ani, suferind mult pentru mișcare neputând să-și revadă familia decât rareori. Că are o soră la care ține mult de tot (și la 1'a și vizitat la un moment dat), că a fost însurat cu o femeie pe care a iubit-o și care l'a părăsit. Cu i-am povestit deasemeni de o dragoste avută în tinerețe și alte lucruri din viață, banalități. Subiectul însă de discuție revenea la PETIA, pe care la început eu supărat și mai ales creștând că GEORGES are influență asupra lui îi ceream mereu să-l facă să mă ajute.

Despre legăturile mele sexuale cu PETIA i-am vorbit, arătându-i cum m'a părăsit și episodul cu Doltana. GEORGES mi-a spus despre viața lui PETIA cu soția și cu prietena aceleși lucruri ca și LESLEA.

Despre serviciu în afară că lucra într'ansul (cum am înțeles în seara prezentării) mi-a spus că lucrează în același birou cu PETIA și că acesta este foarte sever și nervos în ultimul timp (din pricina încercărilor sentimentale).

Despre lucrul meu din timpul acela nu i-am vorbit, dar SMILKEI i-am spus că l'am cunoscut pe GEORGES și dacă mi-aduc aminte bine în 2 rânduri, în loc să-i duc ei plicul închis cu informații i l'am predat lui. Aceasta s'a întâmplat când mă duceam la el acasă. Nu știu exact dacă într'una din datele când am avut raporturi sexuale, sau altă dată.

Când am avut scandalul cu PETIA, ca urmare a căruia am părăsit casa și serviciul, întâlnindu-mă cu GEORGES i-am povestit totul indignată de insultele lui PETIA și de ușurința cu care m'a alungat. GEORGES m'a compătimit sincer, mi-a spus că suferă pentru mine, dar că asta este situația și că mă sfătuiește să nu-l mai caut pe PETIA care a infuriat în așa hal că nici lui nu-mai permite să-i vorbească de mine. Mărea că-mi dă dreptul

în totul. A aprobat planul meu de a părăsi Bucureștii și pe măsură a timpului trecea și eu nu plecam, persevera - fie la telefon, fie când ne întâlneam să-mi ceară să plec sub pretextul că PETIA e furios pe mine și că ar intenționa să mă pedepsească pentru încurcătura cu banii (relatată în altă declarație) printr'o arestare. La un moment dat m'a conjurat să plec. I-am spus că nu pot pleca fără bani și că încerc să-mi găsesc un serviciu în București. N'a fost de părere.

Intr'una din întâlnirile cu el - în acest interval mi-a povestit răsând că pe cât este de sentimental și bun, pe atât poate fi de crud cu "bandiții" cu care are de a face la serviciu și că el, ca să scoată adevărul din gura lor este în stare să-i calce în picioare și că are un pumn, care când lovește doboară pe oricine, după cum-țără cruțare - trage cu revolverul în trădător.

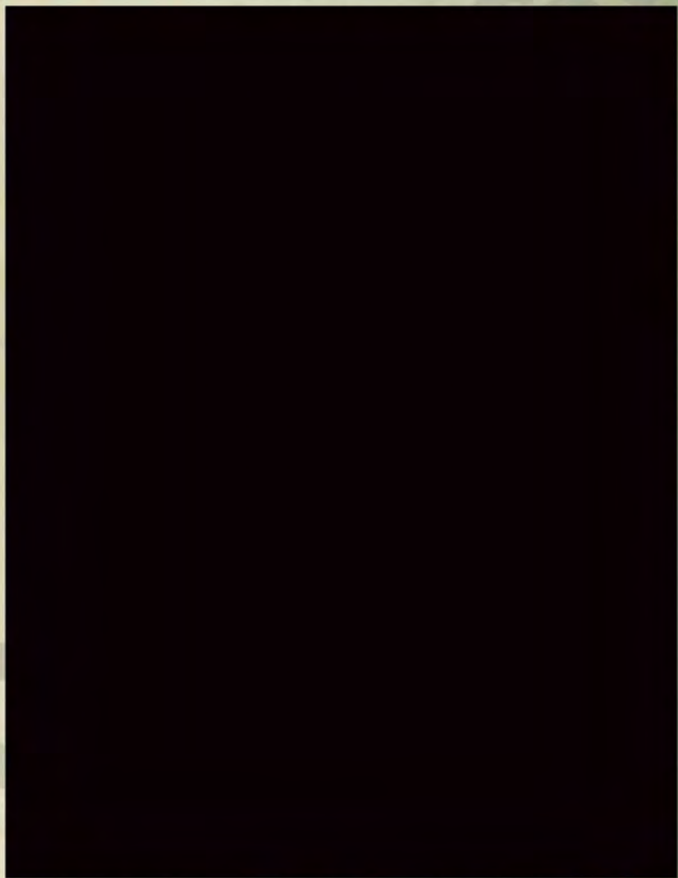
Recunosc în fotografia care mi s'a arătat în timpul anchetei, pe susnumitul GEORGES.

După cum am spus l'am întâlnit până în ziua arestării mele, la intervale mai mari sau mai mici. Ultima oară s'a petrecut în felul următor: fiind urmărită de o mașină câteva zile - de către indivizi necunoscuți, observ însă la un moment dat că lângă volan apare și GEORGES. Mi-a dat atunci seama că ei sunt cei care mă caută. La 24 August am fost la GEORGES acasă și - fără a-i spune că l'am văzut i-am comunicat că sunt urmărită. El a părut surprins și mi-a spus că probabil Interpol mă urmărește; "Vei, ți-am spus că e mai bine să pleci!". Apoi mi-a promis că va face tot posibilul să mă scoată în caz că voi fi arestată. Mi-am dat seama că minte și că se petrece ceva suspect, mai ales că între timp a introdus într'o cameruță pe cineva care venise la el. Neavând ce face, am plecat dela el, contând că chiar dacă mă vor aresta, voi avea ocazia să discut cu vreun superior de al lor toată masecașada din ultimul timp. La o oră dela plecare, am fost arestată, dusă la Malmaison, și la 3 săptămâni - în care timp n'a apărut nimeni, internată la Măleia, etc.

Aceasta înii este declarația pe care o susțin și semnez.

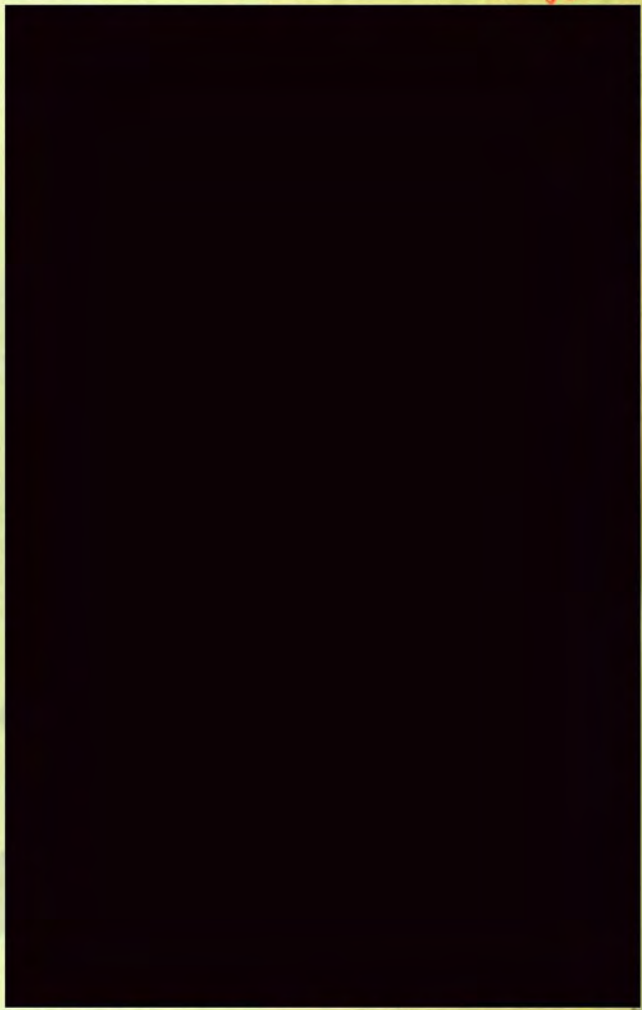
ss/COLETA BRUTNANU

19 Sept. 1952.

58

58

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul TOROSSIAN HERANT, născut la 6 Ianuarie 1903 în Constanța, fiul lui BAZARET și NEVOIS, de profesie avocat, domiciliat la București str. Armenească nr. 14.

1 Decembrie 1952, București

Interog. a început la ora 7,20

" a terminat " " 9,10

Întrebare:

Arăți cauzele pentru care motive, nu ai recunoscut dela început în întregime faptele Stale și a lui LUCREȚIU PATRASCANU.

Răspuns:

Ceace m'a făcut să nu spun dela începutul anchetei faptele și împrejurările pe care le-am declarat în ultimul timp, le pot arăta în următoarele două cauze:

1) În timpul întrevederii cu LUCREȚIU PATRASCANU când am discutat chestiunile cu privire la fuga clandestină din țară am stabilit cu dânsul ca să nu divulg nimic din faptele și împrejurările activității noastre, în cazul în care nu vom reuși să fugim și eventual vom fi arestați.

2) Pe de altă parte împrejurările în care am fost anchetat la începutul anchetei mi-au inspirat atâta teamă încât am fost paralizat în tendința mea de a mărturisi totul.

Întrebare:

Care au fost acele împrejurări ale anchetei care te-au paralizat de a nu recunoaște faptele?

Răspuns:

Felul cum am fost anchetat sub continuă presiune pe de o parte, iar pe de altă parte faptul că am fost interogată asupra tuturor faptelor și împrejurărilor pe care le cunosc, referitoare la oricare din membrii dela conducerea partidului, afirmațiunea făcută de un domn anchetator din acea epocă, că ei pot să aresteze pe oricine, din guvern sau din conducerea partidului - împrejurările încercării-
./.

ss/H. TOROSSIAN

toate au contribuit la crearea unei stări din care mi-a fost imposibil să ies pentru a putea face o mărturisire totală.

Aceasta se explică cu atât mai mult cu cât întreba-rea purta asupra faptelor cunoscute de mine cu privire la Secretarul general al Comitetului Central P.M.R. GH.GHEOR- GHIU DEJ și domnul EMIL BODNARAS, asupra cărora însă eu nu am putut da nici-o relație în afară de raporturile ofi- ciale pe cari le-am avut cu cei de mai sus.

Cu atât mai mult cu cât la sfârșitul acestei prime faze al anchetei, unul dintre anchetatori, pe cari din comportarea celorlalți față de dânsul îl consideram ca șeful lor mi-a afirmat în cursul lunii Aprilie 1950 că la sfârșitul anchetei voi fi pus în libertate.

Ceace am arătat mai sus s'a întâmplat în prima fază a anchetei mele, din Ianuarie până'n Mai 1950, când am fost anchetat de organele SSI după cât am putut să-mi dau seama.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce l'am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine în susțin și semnez.

Semnătura:

ss/H.TOROSSIAN

Anchetator

Cpt.de Securitate
Weiss Ludovic

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Febr. 1908 în orașul Piatra Neamț, fost profesor universitar, domiciliat în București, Calea Victoriei 168.

4 Decembrie 1952, București

Interog. a început la ora 6,30

" s'a terminat " " 7,30

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți în mod sincer, ce a comunicat Dna CONSTANTEA lui PATRASCANU la Snagov prin Dna SCHWAMEN?

Răspuns:

După ce Dna CONSTANTEA a fost eliberată în 1948, aflând că Dna SCHWAMEN are permisiunea de a vizita la Snagov pe PATRASCANU și soția lui, i-a cerut să le comunice că în timpul detențiunii nu a declarat nimic la ancheta ce iar putea compromite și să fie liniștiți.

Intrebare:

Dece ai ascuns anchetei acest fapt când ai fost întrebat în mai multe rânduri asupra celor de mai sus?

Răspuns:

Eu am declarat ascunzând anchetei acest fapt, crezând că nu este cunoscut.

Acest proces-verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

ss/HARY BRAUNER

Anchetator

Lt. Maj. de Securitate

M. Anghel

61

61

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestat HARY BRAUNER, născut la 24 Feb. 1908, în
craşul Pietra Neamţ, fiul lui HERMAN şi DEBORA, fost prof.
universitar, domiciliat în Bucureşti Calea Victoriei 168.

3 Decembrie 1952, Bucureşti

Interog. a început la ora 8

" s'a terminat " " 9,30

Intrebare:

Arată Dna cum te-ai înţeles cu LENA CONSTANŢE în
legătură cu ce nu trebuia declarat la anchetă atât înainte
de arestarea ei cât şi după ce a fost eliberată?

Răspuns:

Atât înainte de arestarea ei, LENA CONSTANŢE, cât
şi după ce a fost eliberată, m'a afăţuit ca în cazul
unei arestări să nu declar nimic cu privire la activita-
tea dumneaei a lui PATRASCANU, ţinând seama mai ales
de acele fapte pe care le cunoşteam numai dela dânsa.

Eliberarea LENEI CONSTANŢE, după deţinere de numai
şase luni de zile a fost un bun prilej pentru noi de a
constata că negarea anumitor fapte, are ca rezultat
scoaterea din cauză.

În acelaşi ordin de idei, LENA CONSTANŢE mi-a spus
că ea a fost anchetată în mod superficial, bucurându-se
în acelaşi timp de un bun tratament.

Cu alt prilej - tot după eliberarea ei - exprimân-
du-mi faţă de LENA CONSTANŢE îngrijorarea în legătură cu
o eventuală arestare a mea, ea m'a afăţuit ca în cazul
când totuşi nu voi putea nega anumite fapte să le recu-
noasc şi apoi, când voi avea ocazie să revin asupra lor
şi chiar la proces.

Intrebare:

În timpul când LENA CONSTANŢE a fost arestată, cum
ai luat contact cu ea?

./.

ss/HERRY BRAUNER

Răspuns:

În timpul primei arestări a lui LENA CONSTANTE am primit dela ea o scrisoare expediată prin poştă pe adresa unei prietene comune DOMICA BALAN şi un telefon, la care o voce necunoscută m'a anunţat că e "din partea lui LENA CONSTANTE".

Au am încercat să-i confirm primirea acelei scrisori printr'o conferinţă pe care am ținut-o la Radio la câţiva timp după primirea ei; menţionez că am ales această cale deoarece în scrisoare îmi spunea - printre altele - că ascultă conferinţele mele, deşi ea îmi cerea în scrisoare să-i răspund prin "mica publicitate" în "Universul".

Întrebare:

Cu cine a mai comunicat LENA CONSTANTE tot în timpul primei arestări?

Răspuns:

LENA CONSTANTE mi-a declarat că fiind arestată în Calea Rahovei a vorbit cu BELU ZILBER care se afla şi el arestat într'o celulă alăturată şi că acesta i-a spus că ancheta insistă mult asupra activităţii sale de spionaj despre care el nu a declarat nimic.

Întrebare:

Arată d-ta cum a comunicat LENA CONSTANTE cu PATRASCANU după ce a fost eliberat în 1948?

Răspuns:

Stiu că după prima ei arestare LENA CONSTANTE aflând că mama ELENEI PATRASCANU a căpătat permisul de a-i visita la Snagov, LENA CONSTANTE s'a dus la Dna SCHWABER rugând-o să transmită din partea ei o sticlă cu Portto pentru PATRASCANU şi un fulgar pentru ELENA PATRASCANU, nu ştiu însă să-i fi comunicat ceva. Deasemenea LENA CONSTANTE mi-a spus că MARCEL POLOCK, soţul unei prietene de a ELENEI PATRASCANU şi anume RIZA PROBST KREID i-a comunicat că a primit un bilet din partea lui PATRASCANU prin care acesta spunea că are de îndeplinit un lucru foarte greu, după care speră să fie pus în libertate.

Întrebare:

Arată cum ai luat legătură cu LENA CONSTANTE în arest, în timpul cât te aflai şi d-ta arestat şi ce anume ai comunicat cu ea?

Răspuns:

La puțină vreme după arestarea mea, în luna Februarie 1950, LENA CONSTANTE mi-a zărlit pe fereastra celulei în care mă aflam, câteva zile la rând, la aceleași ore din timpul dimineții niște bilete.

Am fost foarte surprins de acest fapt pentru că atunci când eu eram scos pe sală eram întotdeauna însoțit de un paznic.

În aceste bilete LENA CONSTANTE îmi comunica că a vorbit la anchetă despre legăturile lui PATRASCANU cu FOGONEANU, despre legăturile ei cu NICOL GROSS, despre faptul că i-a procurat otrava lui PATRASCANU, despre faptul că am ținut și eu ascunși banii lui PATRASCANU în valută străină și în mai multe bilete întrebându-mă cu sulățele dacă eu fost la ea americanii ROBERTS și MADISON, din care am înțeles că ea nu a declarat nimic privitor la legăturile lui PATRASCANU cu cei doi agenți ai spionajului american. Pentru că eu apucasem să declar puțin, privitor la aceste legături în urma acestui bilet am retractat imediat.

Din celelalte bilete am înțeles că trebuie să renunț la poziția mea de negare, recunoscând numai acele fapte arătate de LENA CONSTANTE, iar când voi avea prilejul să le retractez conform înțelegerii arătate mai sus.

Acest proces-verbal de interogatoriu, după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Invinuit:

ss/HARRY BRAUNER

Anchetator

Lt. Maj. de Securitate

M. Anghel

64
69

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU:

=====

Arestatul CALMANOVICI EMIL, născut în I. Beșny la 4
Martie 1896, fiul lui MENDEL și ANA, de profesie inginer
constructor, cu ultimul domiciliu în București str. Popa Bapcă
Nr.4

4 Decembrie 1952, București
Interog. a început la ora 12,10
" s'a terminat la " 13,15

Întrebare:

După schimbarea C.C. în Aprilie 1944, cu cine ai ținut
dta legătura?

Răspuns:

După ce am pierdut legătura cu KOFLER în Aprilie
1944 am cerut lui MIREL COSTEA să-mi fie el legătura.

Întrebare:

Ca și-a răspuns MIREL COSTEA?

Răspuns:

El mi-a dat răspuns după câteva zile că mi se va re-
face legătura însă radiogramele i le voi da lui.

dl. Maior care m'a anchetat mi-a spus că această le-
gătură dublă mi-a fost dată pentru ca să poată fi verificat
KOFLER. Eu am arătat în declarațiile trecute că nu am cunoscut
activitatea de trădare a lui KOFLER și că dacă aș fi știut
nici m'aș fi primit această legătură.

De altfel dl. maior care m'a anchetat mi-a citit
textual dintr-o declarație KOFLER "CALMANOVICI și BERMAN
nu au avut nici o cunoștință despre acțiunea mea trădătoare
1-am folosit însă înclinațiilor lor împăciuitoare. "Far-
ta doua în care este vorba că a folosit înclinațiile noas-
tre împăciuitoare era mai lungă nu am reținut-o textual.
De altfel 1-am rugat pe dl. maior să mi-i recitească și mi-a
spus mai avem timp și altădată. Dl. Maior mi-a arătat din
iafecele scrise de mine lui KOFLER.

Mi-a spus dl. maior "Cred că ești bucuros că ai fost
verificat din nou și că acum vei fi eliberat și nu vei
ss/ING. R. CALMANOVICI

mai avea nemulțumiri. Mi-a mai spus că partidul îmi mulțumește și voi fi pus în libertate.

Deasemeni mi-a spus după câțva timp după ce am declarat recapitulat ce știu despre KAPLER mi-a spus acumă mă duc cu auten și poate chiar azi, mâine, voi fi pus în libertate. Noi am terminat cu ăta și trebuie să fi bucurorască și s'a făcut o verificare temeinică.

Meru mi-a spus că voi fi eliberat.

Prezentul proces-verbal l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde în totul cu cele scrise de mine.

as/ING. E. CALIMAROVICI

Lt. de Securitate
Theodor Miclo

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

6 Noembrie 1952

Orasul București

Interogatoriul a început la ora 9,30. Interogatoriul s'a terminat la ora 17.

Eu căpitan de securitate WEISS LUDOVIC, am interogat în calitate de ofițeri anchetatori pe arestatul Numele ZAHARIA, Prenumele ZAHARIA, anul, luna și ziua nașterii 20 Septembrie 1910, Locul nașterii Băcești, Regiunea Bacău, cetățenia română, naționalitatea evreu, apartenența politică nefincadrat, din ce an ... studii (Liceul teoretic) bacalaureat din anul 1934 Bacău, profesia funcționar particular, Ultimul loc de muncă și funcția șeful serviciului comercial al Fabricii de Spirit din Brăgușeni, ultimul domiciliu București str. Dr. Babeș Nr. 1, situația familială: soția: RALCA ZAHARIA născ. HERSCHKOVITZ 32 ani, domiciliată București str. Dr. Babeș Nr. 1, copii: IABETA 7 ani. Origina socială, părinți MOISE HAIMSON - ADELA HEIMSON, fără avere comerciant.

Decorații, distincții și premii guvernamentale: Nu
In ce armată a făcut serviciu, grad, funcție: Dispensat condițional ca cel mai mare fiu al mamei văduvă.

Dacă a fost prizonier Nu

Dacă a fost în strălănitare, unde, când și în legătură cu ce: nu a fost.

Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare: nu.

Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat: Am fost condamnat la 1 an și 6 luni pentru activitate ilegală în U.T.C. în anul 1935 Tribunalul Roman.

În anul 1951 am fost condamnat de Curtea Criminală București la 4 ani temniță grea pentru crima contra umanității.

Intrebare:

Arată pentru ce ai fost condamnat la 4 ani temniță

./.

ss/ZAHARIA ZAHARIA

grea în anul 1951.

67

Răspuns:

Începând din anul 1935 până în anul 1944 am furnizat siguranței informații în problema comunistă.

Întrebare:

Când și în ce împrejurări ai fost recrutat de siguranță?

Răspuns:

În anul 1935 folosind cunoștința unei nepoate a comisarului șef TURCU NICOLAE, care conducea atunci biroul de urmărire a comuniștilor, am luat contact cu aceasta și am acceptat să furnizez informații din mișcarea muncitorească ilegală (comunistă).

Anterior fuseseam condamnat în lipsă pentru activitate ilegală comunistă la 5 ani închisoare, cu prilejul recrutării mele ca informator comisarul șef N. TURCU s'a angajat a mă scăpa de această pedeapsă.

Intr'adevăr în urma intervenției comisarului șef N. TURCU am fost achitat de această pedeapsă pe cale de contestații la Tribunalul Militar al Corpului II Armată.

Întrebare:

Cine mai cunoștea legăturile Dtale cu siguranța?

Răspuns:

Știu de la comisarul ION TAFLARU din același serviciu al siguranței că în anul 1936 a apărut demascarea mea în Scănteia care apărea atunci ilegal.

Iar în anul 1939 am comunicat activitatea mea în serviciul siguranței lui ALEXANDRU NATHANSON care la rândul său știa că a comunicat acest lucru și lui LUCRETIU PATRASCANU.

Întrebare:

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe A. NATHANSON?

Răspuns:

În anul 1931 l-am cunoscut în orașul Roman unde mi s'a prezentat că având sarcina de a difuza presa antifascistă. L-am reîntâlnit în anul 1939 la București, cu care ocazie mi-a declarat că este urmărit de siguranță. Cu această ocazie eu i-am mărturisit legăturile mele cu siguranța, oferindu-i serviciile mele.

Întrebare:

Arată dacă în urma propunerii Dtale ai făcut vreun serviciu lui A. NATHANSON?

Răspuns:

În urma discuțiilor avute cu A.NATHANSONH în această chestiune, el a acceptat și drept urmare m'am dus cu dânsul acasă la subinspectorul de siguranță D.C. POIESCU care avea în subordinea biroul care se ocupa cu urmărirea problemei comunistă.

În consecință subinspectorul D.C. POIESCU a acceptat să-i aranjeze situația. Potrivit acestui aranjament D.C. POIESCU l-a însărcinat pe subalternul său fostul comisar ION TAFLARU să procedeze practic la stingerea urmăririi împotriva lui A.NATHANSONH.

Comisarul ION TAFLARU s'a conformat ordinului primit și a luat măsuri pentru ca A.NATHANSONH să nu mai fie deranjat. Astfel el și-a putut desfășura în liniște activitatea sa în cadrul conducerii fabricii de spirt.

Într'adevăr situația lui A.NATHANSONH a rămas nestingherită până la venirea la putere a legionarilor când atât A.NATHANSONH cât și tatăl său au fost alungați dela fabrica de spirt și s'au reîntors în București. După câteva luni A.NATHANSONH a deschis în București o magazie de stofe.

Reîntălnindu-l pe A.NATHANSONH în București i-am comunicat că am posibilitatea în scopul reabilitării mele să procur informații din cercurile siguranței în problema comunistă. Nu după multă vreme A.NATHANSONH mi-a spus că să încep să-i predau lui materiale informative pe care le puteam obține pe linia siguranței, material care se referea la problema comunistă. După aceasta am început ai preda materialele lui A.NATHANSONH, el spunându-mi că le predă mai departe.

Întrebare:

În ce scop avea nevoie A.NATHANSONH de informațiile procurate de Dta.

Răspuns:

Din discuțiile avute cu A.NATHANSONH rezultă că informațiile procurate de mine și predate lui, erau transmise de aceasta lui L.PATRASCANU. Apoi după întemarea lui L.PATRASCANU la Poiana Tapului - NATHANSONH mi-a comunicat că a reușit să facă altă legătură și mi-a cerut să continui ai preda mai departe informații din cercurile siguranței. Cu altă ocazie A.NATHANSONH mi-a spus că din cauza legăturii ce o are cu mine este considerat de oamenii din mișcare, ca fiind și el agent de siguranță în urma acestui fapt nu ne-am mai văzut un timp scurt,

după care am reluat legătura iarăși cu A.NATHANSONN.

Intrebare:

Arată dacă A.NATHANSONN și-a cerut servicii în legătură cu L.PATRASCANU?

Răspuns:

În primăvara anului 1944 ALEXANDRU NATHANSONN mi-a comunicat că L.PATRASCANU a reușit sub un motiv de boală să scape o eliberare temporară de la domiciliul său forțat de la Poiana Tapului și să urmeze un tratament medical la spitalul Colțea. A urmat după asta ilegalizarea lui L.PATRASCANU și A.NATHANSONN mi-a comunicat că îl interesează să știe toate măsurile de urmărire pe care siguranța le ia împotriva sa. Eu știam că L.PATRASCANU a început activitatea de organizare a frontului unic cu partidele burgheze. În acest scop printre alții am luat legătura și cu agentul GUSA de la Siguranța Poliției Capitalei, despre care știam că se ocupă și dânsul cu urmărirea lui PATRASCANU. În acest scop mă vedeam aproape zilnic, astfel reușeam să aflu detalii referitoare la urmărirea lui L.PATRASCANU.

Printre altele îmi reamintesc că agentul GUSA mi-a spus că are informații despre o persoană, de un om înalt cu ochelari și cu aspect de neamț care circula în regiunea Săftica. A.NATHANSONN mi-a spus că este vorba de L.PATRASCANU care își schimbă înfățișarea spre a nu fi recunoscut. Odată A.NATHANSONN mi-a spus să-i procur o pălărie beige și un costum, lucruri necesare lui L.PATRASCANU spre a nu fi recunoscut de agenții siguranței.

Altă dată m'a însărcinat să închiriez o cameră necesară unor întâlniri conspirative pentru LUCRETIU PATRASCANU care urmând să servească unor întâlniri cu IULIU MANIU.

Intrebare:

Ce alte servicii și-a mai cerut ALEXANDRU NATHANSONN referitor la persoana lui L.PATRASCANU.

Răspuns:

Printre altele într-o zi A.NATHANSONN mi-a comunicat că pe L.PATRASCANU îl interesează ca Siguranța să știe că nu este chiar așa de ilegal și mi-a spus să informez pe agenții care se ocupau cu urmărirea sa, că într-o zi anume și la o oră dată, el se va afla la Academia Română. Am procedat în consecință. Altă dată mi-a spus să informez pe agenți că el se află în casele părintești din Bd. Maria. Într-adevăr am aflat apoi de la agenți că l-au văzut pe L.

PATRASCANU la o fereastră din imobilul din Bd. Maria, dar că le-a scăpat, el ieșind pe o ușă care dă într-o stradă învecinată.

În tot acest timp eu continuam a-i preda lui A. NATHANSON toate informațiile pe care le obțineam în legătură cu obiectivele siguranței față de comuniști. Aceasta până în seara lui 23 August 1944 când A. NATHANSON mi-a spus că la 26 August 1944 va avea loc lovitură de stat și că el pleacă la Brașov.

Întrebare:

Ce servicii și-a făcut D-ale LUCRETIU PATRASCANU?

Răspuns:

După 23 August 1944, cerându-i lui A. NATHANSON explicații asupra situației mele, el m'a chemat într-o dimineață la dânsul acasă spunându-mi că L. PATRASCANU intervenind pentru mine a obținut să am de acum încolo o legătură directă cu Partidul, prezentându-mi un domn al cărui nume nu-l cunosc. Acest om mi-a dat o întâlnire pentru seara aceleiași zile pe str. Govornei unde mi-a prezentat pe altcineva sub numele de ANDRESCU, spunându-mi că voi lucra cu el. Cu aceasta mă întâlneam aproape zilnic, când îi predam diverse informații.

După un timp această legătură s'a rupt.

Menționez că ultima informație ce am predat-o lui ANDRESCU era fostul agent de siguranță GUSA mi-a comunicat că "a mirosit că va fi arestat" și că spre a evita arestarea, intenționează să se ducă la BRAUER și să-i spună că dacă nu împiedică arestarea sa îl va denunța că a avut legături cu CAVA RADULESCU șeful biroului de siguranță care se ocupa cu problema comuniștilor la Poliția de Siguranță a Capitalei. Când am predat această informație lui ANDRESCU - BRAUER era secretar general la M.A.I.

Întrebare:

Care au fost relațiile D-ale cu A. NATHANSON după 23 August 1944.

Răspuns:

Între mine și A. NATHANSON a continuat o prietenie permanentă, el spunându-mi mereu că se vede cu L. PATRASCANU și în vederea aranjării situației mele, aceasta până în luna Mai 1947, când am fost citat la dl. NICOLSKY la MAI care după ce m'a interogat sumar asupra activității mele de informator al siguranței, după care peste o lună a urmat internarea mea în lagărul Craiova.

71 ~~7~~

În timpul internării mele am primit din partea lui A.NATHANSON 3 pachete cu alimente și încurajări că L. PATRASCANU stăruie pentru eliberarea mea.

După ce am fost eliberat mi-a spus A.NATHANSON că L.PATRASCANU a intervenit pentru eliberarea mea la Dl. TECHARI GEORGESCU.

După eliberarea mea din lagăr nu am putut să găsesc un serviciu din cauza situației mele. A.NATHANSON și cu această ocazie m'a ajutat și m'a angajat în serviciu la fabrica lui de spirit în calitate de funcționar. El voind să aibă o acoperire referitoare la angajarea mea, eu am obținut un avis favorabil din partea dlui NICOLSKY care i-a confirmat că mă poate angaja.

Întrebare:

Ce ai discutat cu A.NATHANSON privind la LUCRETIU PATRASCANU?

Răspuns:

În tot acest timp A.NATHANSON continua să-l vadă regulat pe L.PATRASCANU, fără să se întâmple nimic excepțional, până într-o zi când A.NATHANSON mi-a redat o convorbire foarte interesantă cu L. PATRASCANU din care rezultă că PATRASCANU s'a situat pe o linie potrivnică Comitetului Central. Conținutul acestei convorbiri l-am trimis în aceeași zi dlui NICOLSKY prin secretarul său într-o notă cuprinzând toate detaliile convorbirii așa cum a fost prezentată mie de către A.NATHANSON.

După cât îmi amintesc discuția în cauza avută de L. PATRASCANU cu A.NATHANSON s'a purtat asupra situației sale în biroul politic, pe care L. PATRASCANU o considera imposibilă, și se întreba dacă n'ar fi mai oportun să provoace o ruptură.

A mai arătat drept cauză principală a situației sale speciale pe dna ANA FAUKER despre care credea că după întoarcerea ei din URSS ar fi găsit în țară o popularitate prea mare în jurul lui L. PATRASCANU, fapt care iar fi dat să creadă că L. PATRASCANU ar putea folosi această popularitate pentru a-și impune o poziție dominantă în C.C. și în partid. El se mai plângea de faptul că i se scoate și i se pune mereu la loc, tabloul său, din bir. politic al partidului Deasemeni că este învinuit de "boerie" de ceilalți toți din C.C. pentru faptul că se obține dela întâlniri inutile cu ei, el preferând să citească în orele libere.

Deasemeni L. PATRASCANU arăta că nu vede justă, poli-

tica transformărilor rapide. El mai vedea necesară o lungă perioadă de coexistență a regimului capitalist cu sectorul economiei socialiste. Deasemenea că el crede utilă prelungirea pentru o bună bucată de vreme a unui regim de largă democrație, timp în care își va forma cadre.

L. PATRASCANU mai afirma că este comunist, dar nu înțelege să lege interesele țării de interesele URSS, despre care spunea că profită în scopuri naționale proprii de poziția pe care o ocupă, el referindu-se la "exploatarea economică" pe care Uniunea Sovietică, ar întreprinde-o în România.

Intrebare:

Arată ce alte discuții mai cunoști că a avut loc între L. PATRASCANU și ALEXANDRU NATHANSON.

Răspuns:

La o altă discuție L. PATRASCANU i-a spus lui A. NATHANSON că prevede arestarea sa, că se urmărește compromiterea lui într-o afacere de valută cu MAX MANOLESCU (pilotul) și cu un anume BETSA, pe care L. PATRASCANU i-a folosit în alegerile din Bihor, unde a candidat în alegerile de deputați.

Iar la ultima întrevvedere pe care A. NATHANSON a avut-o cu L. PATRASCANU aceasta i-a cerut să nu-l mai viziteze, deoarece este pus sub pază. Cu acest prilej el și a luat rămas bun de A. NATHANSON și i-a cerut ca ori ce s'întâmpla să nu desvâlsă niciodată că a discutat cu el chestiuni politice, fiindcă una din acuzațiile care i se aduc este aceea că a discutat probleme politice cu persoane din afară partidului.

Intrebare:

Arată dacă L. PATRASCANU și-a cerut vreun serviciu după 23 August 1944.

Răspuns:

În cursul anului 1948 L. PATRASCANU m'a rugat prin A. NATHANSON ca să aflu pe o cale ocolită care este situația lui BELU ZILBER, dacă este sau nu adevărat că a murit sau s'a sinucis, avon care a provenit de pe urma faptului că soția ar fi primit printre'un fost coleg de celulă cu BELU ZILBER peletonul acestuia.

După ce A. NATHANSON mi-a transmis această rugămințe a lui L. PATRASCANU i-am raportat cele de mai sus dlui NICOLSKI. În prezența lui NATHANSON dl. NICOLSKI a spus

să-i transmită lui L. PATRASCANU că eu am reușit să aflu printr'un agent al Siguranței că BELU ZILBER este perfect sănătos și nu i s'a întâmplat nimic.

Intrebare:

Arată ce ai discutat cu A. NATHANSONN după raportarea cazului BELU ZILBER și L. PATRASCANU?

Răspuns:

Când a intervenit rugămintea lui L. PATRASCANU referitoare la situația lui BELU ZILBER, A. NATHANSONN era de acum complet angajat pe linia ra. org. și a tuturor conversațiilor purtate de el cu L. PATRASCANU.

Menționez însă că după ce a aflat că am informat prima odată pe dl. gen. NICOLSKY despre prima conversație pe care a avut-o cu L. PATRASCANU, ALEXANDRU NATHANSONN a rămas prost impresionat de atitudinea mea. Se părea că el nu se aștepta că eu voi informa pe dl. gen. NICOLSKY despre conținutul acelei convorbiri. Cel puțin la început el se simțea tare legat de prietenia cu L. PATRASCANU.

Intrebare:

Arată ce mai cunoști despre A. NATHANSONN?

Răspuns:

Către sfârșitul anului 1947 A. NATHANSONN a obținut de la DL. NICOLSKY misiunea de a pleca în străinătate în Italia și Franța cu sarcini informative - în special în grupul social-democraților de dreapta din România fugiți acolo. NATHANSONN a avut în acest scop o recomandatie către unul din acesti soc. democrați pe nume NUSELOVICI.

Forma legală în care a plecat în străinătate era aceea de a trata un export de spirt, având în acest scop și tratative cu niște societăți care se ocupau cu exportul.

Intrebare:

Arată ce alte discuții a mai avut cu A. NATHANSONN, pe cari nu ai arătat anchetei?

Răspuns:

În cadrul diverselor informații din cercurile siguranței pe cari eu le transmiteam lui A. NATHANSONN i-am redat că știu de la comisarul șef TURCU că a avut un informator foarte important pe care nu vroia să apară personal și trimitea materialul printr-o femeie. Mai târziu A. NATHANSONN mi-a spus că a predat informația și că este vorba de FORIS.

Mai știu că comisarul TABARU a făcut unele servicii

74 79

și pentru membrii familiei lui A. NATHANSON.

Prezentul proces-verbal de interogatori după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.

semnătura:

ss/ZAHARIA ZAHARIA

Anchetator:

Opt.de Securitate

Weiss Iudovic

TOV. MAIOR DUMITRESCU

Luăți măsuri să se aducă lui Kalmanovici
cămașe, ciorapi, izmene, etc, prin șoferul
Banu mașina 2154 care știe adresa.

ss/M. DULIGHERU

25/7/951

76

Tovarășe Dulgheru,

Pentru că mi-ai dat odată posibilitatea să vorbesc cu ta despre Calmanovici și să-l trimit înbrăcămintele, mă adresez din nou lale, în speranța că voi găsi înțelegere.

Au trecut de atunci mai bine de 2 luni și tot n'a venit acasă.

Dacă e nevoie de atât de mult timp pentru a lămurii chestiunea pentru care îl rețineți, dă-mi măcar posibilitatea, dacă nu să-l văd, să aflu ceva despre el și să-i trimit înbrăcămintele călduroasă.

Sunt foarte neliniștită în privința sănătății lui. De mulți ani suferă de sciatică - s'a făcut frig - el a plecat în haine de vară - nu poate suporta frigul. În afară de asta puțin timp înainte de arestare a avut un început de ulcer la stomac pentru care era în tratament.

Te rog, dacă mă crezi că suntem devotați partidului și nu dușmani, cheamă-mă să mai vorbim odată.

Fiul nostru s'a întors din URSS și lucrează acum pe un șantier. Spre surprinderea noastră, mulți dintre muncitori îl cunosc pe Calmanovici și știu ce s'a întâmplat cu el.

Și vrea să-ți povestească cum reacționează muncitorii în această chestiune.

Monica Calmanovici
Str. Popa apc 4
telefon 1.11.54.

77

- Kalmanovici va fi confruntat cu PATRASCANU în leg. cu vizita făcută după 23 Aug. împreună lui STEFANESCU
- Confruntarea va începe cu întrebarea pusă lui K. dacă îl cunoaște pe P., dacă a avut vreun diferend etc, aceeași întrebare va fi pusă lui P.
- În continuare va fi întrebat K.....
- Înainte de începerea confruntării se va sta de vorbă cu K. arătându-i-se consecințele la care va ajunge în cazul când nu va spune adevărul.
- Pentru relații suplimentare veți discuta cu mine.

ss/M. DUMIGHERU

19.7.1951

dupla procuratură
ACRIZITOR Nr. 625...

Prin actele de cerșetări încheiate de organele Securității Statului împotriva acuzatilor:

- 1.- PETRU NICOLAE, născut la 1 iunie 1914 în com. Săpna, raionul Râmnic, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, Calea Chiriaci Nr. 51;
- 2.- ALEXANDRU LILII, născut la 19 iunie 1903 în orașul Stoilnic, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Danielopol Nr. 3;
- 3.- IONELU ALEXANDRU, născut la 3 septembrie 1903 în București, de profesie inginer geolog, cu ultimul domiciliu în București, Bulevardul Ana Ipătescu Nr. 6;
- 4.- PATRASCU ELENA, născută la 10 aprilie 1914 în Gherdău, de profesie arhitect decorativ, cu ultimul domiciliu în București, str. Vasile Iacovici Nr. 100;
- 5.- NEMTU OCTAVIAN, născut la 6 decembrie 1910 în Rancebău, de profesie profesor, cu ultimul domiciliu în București, str. Brăghiescu Nr. 9;
- 6.- RADULESCU POPONANU CECILIA, născută la 3 octombrie 1919 în Ploiești, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Căderea Bastiliei Nr. 5;
- 7.- BARTARU MIRCEA, născut la 31 ianuarie 1905 în com. Bălania-R. P. Ungureni, de profesie subinginer silvic, cu ultimul domiciliu în Cluj, str. Crădinilor Nr. 15;
- 8.- IAVONSCHI ADEL, născut la 28 decembrie 1908 în Suceava, de profesie pomicultor, cu ultimul domiciliu în com. Sălat, raionul Lipova, regiunea Nord;
- 9.- PETRU NICOLAE, născut la 1 iunie 1911 în Făgăraș, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Nerescu Nr. 14;
- 10.- PAVEL CONSTANTIN, născut la 21 iulie 1911 în com. Gălbău-Brătești, regiunea Ploiești, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, com. Bonoparte Nr. 10;
- 11.- SAHARI ION, născut la 23 octombrie 1913 în com. Cămin, regiunea Bacău, de profesie aviator-pilot de linie, cu ultimul domiciliu în București str. Intrarea Gen. Angelescu Nr. 6;

12.- **MATIN ANTON**, născut la 14 martie 1916 în com. Olăuș, regiunea Cluj, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Julea Michelet Nr. 17;

13.- **MICHA KASUS**, născut la 13 decembrie 1911 în Sibiu, de profesie subditat de notar, cu ultimul domiciliu în București, str. C.A. Rosetti Nr. 63;

14.- **TEODORU FLORIN**, născut la 22 martie 1909 în com. Sipotele, regiunea Iasi, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, con. Mihai Bravu Nr. 150;

15.- **RUPESIAN MARCEL**, născut la 23 februarie 1917 în Odessa, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București, str. Armenească Nr. 14;

16.- **MILTAȘU AURELIA**, născută la 31 ianuarie 1895 în com. Sînticului Mic, raionul Lugoj, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în Cluj str. Grădinarilor Nr. 18.

17.- **CIUCH LIVIA**, născută la 15 aprilie 1898 în com. Bato, raionul Lipova, regiunea Arad, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în com. Bato, raionul Lipova, reg. Arad;

18.- **PITRU NICOLAE**, născut la 6 decembrie 1898 în com. Ciprian Forumbescu, regiunea Suceava, de profesie telefonist, cu ultimul domiciliu în București str. J. Michelet Nr. 34;

se constata următoarele

Agentii imperialistului american-englez **L. PATRASCANU**, **ST. PORIS**, **R. KOFLER** și **V. KASUS**, strecurati în rândurile Partidului Comunist Român, precum și unelele mijloace ale imperialistilor din rândurile burgheziei și mizeriei **AL. STANESCU** și **I. NOBDOV STIACAN**, s-au servit, în acțiunile lor criminale îndreptate contra poporului român și contra Statului nostru democratic, de o serie de elemente deosebite și criminale, care i-au aluzii cu fidelitate, i-au asociazat în acțiuni și au executat întocmai instrucțiunile și ordinele lor. Printre acestea se numără și acuzatii din procesul de față.

Acuzatul **PETRU NICOLAE** a eprijinit, în perioada războiului criminal antisovietic, acțiunile trădătoare ale lui **ST. PORIS**, **R. KOFLER** și **V. KASUS**, în scop de distrugere din interior a Partidului Comunist Român și de eprijinire a războiului Hitleriano-antoseviciu împotriva Uniunii Sovietice și a planurilor de debarasare anglo-americane din Balcani și România.

PETRU NICOLAE a fost promovat de **PORIS** în postul de secretar al Comitetului Județean de partid Ilfov și apoi în acela de membru în Comitetul Central al P. C. R. În aceste posturi, el a ocupat în mod conștient și a executat fidel toate instrucțiunile criminale ale lui **PORIS**, **KOFLER** și **V. KASUS** cu privire la subterfugul murdii de război al Partidului; deosebit, el a executat.

84
80

la cercarea lor, dela activitatile de partid, material scris, cind natele biografice ale membrilor de partid din Bucuresti, cu adresele si numele lor reale, material care a fost predat sig. vantei de KOFER, in casa Razler, impreuna cu alte materiale importante din arhiva Comitetului Central.

Faptele acuzatului PATRAS MUGLIAS sunt dovedite prin propriile sale recunoasteri, coroborate cu declaratiile date de H. KOFER si V. SASSU in procesul lor si cu declaratiile martorilor DAN BAYANIN, PAUL DAVIDOVICI si PATRASCU ANINAI.

Acuzata REVESE LILI, unscalta credincioasa a lui H. KOFER, a dus, la ordinele si instructiunile acestuia, in cursul anului 1943 si la inceputul anului 1944, o actiune provocatoare in inchisoarea Vidreasti, incercand sa sparga unitatea comunistilor detinuti in aceasta inchisoare si ptind sa prin aceasta ajuta la realizarea planurilor si actiunilor criminale ale lui KOFER si celorlalti traditori, in vederea aprinderii razboiului antisovietic.

REVESE LILI a cunoscut, din discutiile avute cu KOFER, actiunea acestuia de destramare din interior a P.C.R. si de nimicire a oamenilor sale devotate si a acceptat sa lucreze in acest scop. Ea a cunoscut si planul monstruos de exterminare in masa a comunistilor detinuti in inchisori si lagare, conceput de KOFER impreuna cu ceilalti criminali strecurati in conducerea partidului. Ea a cunoscut de asemenea faptul ca agentura criminala lucreaza sub directiunea serviciului de spionaj englez, prin residentul sau in Romania, spionul AL. STANANESCU, - si ca scopurile lor criminale erau prelungirea razboiului antisovietic si inlaturarea planurilor de debarcare a trupelor anglo-americane in tara noastra.

Faptele acuzatei REVESE LILI sunt dovedite prin recunoasterile sale, coroborate cu declaratiile date de H. KOFER si V. SASSU, cu declaratia martoret ILCA MELIBROBU, precum si cu scrisorile lui KOFER catre REVESE LILI si ale lui REVESE LILI catre KOFER, trimise in perioada cind aceasta acuzata se gasea detinuta in inchisoarea Vidreasti.

Acuzatul IGONACHE ALEXANDRU, agent al serviciului de spionaj englez, a lucrat, in perioada razboiului Hitler-into-antonescu, contra Uniunii Sovietice, ca ajutor direct al fostului resident al serviciului de spionaj britanic in Romania, AL. STANANESCU, cunoscut al actiunea criminala dusa de AL. STANANESCU, in colaborare cu ANTONESCU si cu reprezentantii partidelor burgheze, in scopul continuarii razboiului antisovietic si aprinderii planurilor de debarcare anglo-americani in Balcani si Romania, IGONACHE AL. a aprinde pe SIGISMUND in aceasta actiune, prin urasterea ostilitate:

A cifrat scrisorile trimise biroului de informatii al Comandamentului Britanic, din Cairo de catre agentura de spionaj

85
81

condiții de STAFANU, aceste mesaje conțineau informații politice, economice și militare, cereri în legătură cu bombardamentele aeriene ale imperialistilor asupra teritoriului țării noastre și cereri în vederea grăbirii debarcării anglo-americane.

A decodificat mesajele primite de la biroul de informații al comandamentului britanic din Cairo, care conțineau instrucțiuni în vederea trimiterii de informații politice, economice și militare, instrucțiuni pentru dirijarea acțiunii de aprindere a lui ALEXANDRU și a războiului antisovietic, precum și instrucțiuni pentru deșeurarea unei acțiuni de sabotaj la cable de comunicații din Egipt, în scopul de a crea greutăți armatei sovietice în înaintarea sa victorioasă.

IONESCU AL. a primit periodic sume mari de bani de la STAFANU, trimițându-le grupului de spioni G. BUCUR, M. TUNGANU, care efectuau transmiterea mesajelor printr-un aparat de radio-existiv-reeșie. De asemenea, IONESCU AL. a făcut legătura permanentă între STAFANU și colaboratorul său în această acțiune criminală, spionul VALERIU (NICA) GEORGESCU, în timpul căruia acesta se afla "arestat" în închisoarea Salomonson.

Faptele acuzatului IONESCU AL. sunt dovedite prin reușelele sale proprii, care se coroborează cu declarațiile date de AL. STAFANU în procesul său, cu declarațiile martorilor G. BUCUR și M. TUNGANU, precum și cu un document ce conține într-un capăt în care acuzatul IONESCU a copiat o parte din mesajele trimise și primite de la biroul de informații al comandamentului britanic din Cairo.

Sursa PATRASCU NIKSI, element descompus și oportunist etesurat în Fîndurile Partidului, l-a ajutat și acordat pe L. PATRASCU în acțiunile sale criminale întreprinse contra statului nostru democratic și contra intereselor de viață ale poporului român.

PATRASCU NIKSI a luat parte, în anul 1945, la înfățișarea secretă dintre L. PATRASCU, N. ZILBER și spionii americani L. BILSON și M. ROBERTS, când L. PATRASCU a cerut prin acțiunea puerului american să intervină prabnic pentru răsturnarea regimului democratic instaurat în țara noastră în 6 martie 1945. În a organiza înfățișarea secretă ce a avut loc la Paris în anul 1947, între PATRASCU și spionul american BILSON, - el a participat la această înfățișare, în cursul căreia PATRASCU a dat lui BILSON informații secrete despre activitățile Guvernului român și ale Comitetului central al A.C.R. Cu această prilej, el a transmis spionului N. ZILBER din partea spionului BILSON o scrisoare cu privire la instrucțiuni de spionaj. El a pus în legătură, la Paris, pe A. PATRASCU.

CAMPION, un trădătorul partidului comunist italian LEO VALLINCHI, fiind parte în numeroasele discuții cu caracter dușmănos, trădător, care au avut loc între acestia.

82 86

PATRASCANU ELIM a luat parte la intilnirea secrete din anul 1945 a lui L. PATRASCANU cu NIKOLA PUMPA, în acel timp ministru finantelor, când PATRASCANU a dat instructiuni acestuia pentru elaborarea acordurilor noastre economice cu Uniunea Sovietica. El a mai participat la numeroase alte intilniri secrete ale lui PATRASCANU, i-a organizat asemenea intilniri și l-a însoțit în toate oclitorile sale, ajutându-l în mod permanent în activitatea lui criminală.

Faptele acuzatei PATRASCANU ELIM sunt dovedite prin recunoasterile sale, coroborate cu declaratiile date de L. PATRASCANU, N. ZILBER, LEON CONSTANTIN și H. FORTSIAC în procesul lor.

Acuzatul NERITU OCTAVIAN, element de încredere al trădătorilor V. RAHILIDU, P. POTONCHU, L. PATRASCANU, N. ZILBER și L. NOCCEV-STYCHEN, fost director la "fundatiile regelui" și aliaș credincios al monarhiei, a aprins acțiunea complotistă pentru restaurarea regimului nostru democratic dusă de criminalii săi aritai, punându-le la dispoziție locuința pentru intilnirile secrete, convocând pe unii dintre complotisti la aceste intilniri și executând la ordinele lor măsurile de precauție cu privire la paza locuinței.

Acțiunea a complotistă a lui PATRASCANU, ZILBER, NERITU OCTAVIAN, RADU BURETI și alții, împreună cu ofițerii americani HALL și HAMILTON, a fost organizată în intilnirile secrete din casa acuzatului OCTAVIAN NERITU. Astfel, NERITU a pus casa la dispoziție pentru intilnirea secrete care a avut loc în octombrie 1946, între POTONCHU, STYCHEN, N. BURETI și ZILBER, când aceștia au discutat planul general al complotului și necesitatea colaborării lui PATRASCANU la acest complot. NERITU a pus din nou la dispoziție locuința sa la începutul lunii noiembrie 1946, pentru intilnirea secrete care a avut loc între PATRASCANU, ZILBER, NERITU OCTAVIAN, POTONCHU, BURETI și STYCHEN, când s-a pus la punct între aceștia modul de colaborare a lor în cadrul complotului. În aceeași perioadă, NERITU a pus casa sa la dispoziție pentru o intilnire secrete între POTONCHU, ZILBER și A. JOLBERTIN, când ultimii doi l-au informat pe POTONCHU despre activitatea lor dușmănoasă, trădătoare, după un prietelul conferinței de laose dela Paris. În luna mai 1947, NERITU a pus din nou locuința sa la dispoziție pentru intilnirea secrete dintre PATRASCANU, ZILBER, POTONCHU, STYCHEN și N. BURETI, când aceștia au pus la punct planul unificării tuturor organizațiilor teroriste și ale aploaș de pe teritoriul țării. Anterior, în anul 1945, în timpul conflictului dintre forțele rege și guvernul Gheorghe, NERITU a mai pus locuința sa la dispoziție pentru două intilniri secrete.

87
83

se au avut loc între POGORANU și LEON GHEORGHE, în care s-au organizat întâlnirile asculte ce au urmat după aceea între POGORANU, POGORANU și GRIGORE NUSCĂ, având ca scop restituirii regimului democratic instaurat la 6 martie 1945.

Faptele acuzației OCTAVIAN NEMTU sunt dovedite prin recunoșterile sale, coroborate cu declarațiile date de I. STACIA și R. ZILBER în procesul lor, cu declarațiile acuzației EMILIA RADULESCU POGORANU, precum și cu declarațiile martorilor RADU NICOLAE, N. NUSCĂ și GABRIEL DUMITRESCU.

Acuzația RADULESCU POGORANU EMILIA, unealta a trimisorului V. RADULESCU POGORANU, l-a ajutat pe acesta în acțiunile sale complotiste duse în anii 1946-1947 împreună cu PAVARCANI, ZILBER, STACIA și alții, să l-a ajutat la sustragerea de acte cu caracter secret din arhivele Ministerului Afacerilor Externe și la ascunderea acestor documente. Ea a ajutat pe POGORANU și la organizarea întâlnirilor secrete, complotiste, ce au avut loc în casa lui OCTAVIAN NEMTU; după directivele lui V. POGORANU a condus la una din întâlniri pe STACIA și a luat parte la supravegherea casei, astfel ca să nu fie descoperiți complotiștii.

Faptele acuzației RADULESCU POGORANU EMILIA sunt dovedite prin recunoșterile sale, coroborate cu declarațiile date de STACIA și ZILBER în procesul lor, cu declarațiile acuzației P. NEMTU, precum și cu declarațiile martorilor R. NUSCĂ și GABRIEL DUMITRESCU.

Acuzații NISTASU LINGA și IAVONCHU ACOLE, eluși credincioase ale lui I. MCGONNY STACIA, la latifundiile sale din Bulci-Brad, cunoșcând acțiunea criminală a lui STACIA, de restitutie prin violență a regimului nostru democratic, cu ajutorul imperialiștilor americani-englezi, i-au ajutat în această acțiune. Ei au luat parte la întâlnirile și discuțiile lui STACIA cu spionii BALL, REITZ și alții, în vederea amenajării latifundiului, pentru a servi ca teren de paragutări, de aterizare, și de ascundere pentru spioni și pentru grupuri teroriste. Ei l-au însoțit pe acesta la identificarea locurilor indicate pentru amenajarea celor ordinați mai sus. Ei l-au ajutat pe STACIA la recrutarea de elemente pentru formarea de grupuri teroriste, la procurarea și ascunderea de arme, la ascunderea unui număr mare de monede de aur în vederea finanțării organizațiilor teroriste, precum și la construirea unei fabrici de conserve anume destinată, pentru alimentarea organizațiilor teroriste. În perchezițiile făcute acuzaților s-au găsit 3 pistole și un automat „Coltner” celelalte arme fiind aruncate de ei în râul Jureș.

Faptele acuzațiilor NISTASU LINGA și IAVONCHU ACOLE sunt dovedite prin recunoșterile lor, coroborate cu declarațiile acuzației NISTASU LINGA și GABRIEL DUMITRESCU.

88
84

1. PROCESUL ATANAS in procesul sau si cu declaratiile martorilor
KANE PLUMMER BUTTELL.

Acuzatul ATANAS NICOLAE, clement deconspira si inegal,
singur creditabil ca a lui PATRASCANU, cunoscut in mare parte doctri-
nile treburilor ale noastrilor, l-a arsi in invidierea lor. El
l-a ajutat la pregatirea discursurilor nationalist-burgheze si
la redactarea unor carti cu continut dughinos, contrarevolutionar,
ce trebuiau sa serveasca pentru popularizarea lui PATRASCANU si ti-
nau legatura lui PATRASCANU cu agentul serviciului de spionaj ame-
rican SABIN MANILLA si cu intreg grupul acestuia dela Statistotici;
a organizat in toamna anului 1947 fuga lui PATRASCANU peste grani-
ta; a avut lui IVEL CONSTANTIN, director al Statistotici, in pusa-
la dispozitia serviciilor de spionaj ale statelor imperialiste, da-
te statistice secrete.

Organizand fuga lui PATRASCANU, ATANAS a urmarit si a
incercat sa fuga si el impreuna cu acesta, cu un avion, dupa un
plan stabilit de el impreuna cu SABIN MANILLA si cu aviatorul IAN
MANOLESCU ce urma sa piloteze avionul. Doctriunea sa a ramas numai
in faza de tentativ, deoarece IAN MANOLESCU a fost arestat de or-
ganele Controlului Economic, iar ATANAS impreuna cu SABIN MANILLA au
fost surprinsi intr-o masina americana, cu secretarul legatiei ame-
ricane PERKINSON, in momentul cind organizau transportul peste gra-
nita al bagajelor fugarii lor.

Faptele acuzatului ATANAS NICOLAE sunt dovedite cu pro-
prietile sale recunoscute, cu declaratiile date de L. PATRASCANU, M.
ZILBER, I. CONSTANTIN si H. BRAUNER in procesul lor, cu declaratiile
occuratilor PATRASCANU ELENA, IVEL CONSTANTIN, KATIU ANTON, ZAHARIA
IOAN, NICOLAE HERMIS, TEOFOU FLORIN si RUFINIAN EMANUIL si cu declara-
tiile martorilor BUTTELL PAN si FANCASU FLORICA.

Acuzatii IVEL CONSTANTIN, KATIU ANTON, ZAHARIA IOAN
si NICOLAE HERMIS elogi ale lui SABIN MANILLA si ale lui PATRASCANU,
au luptat cu ATANAS NICOLAE, la organizarea planului de fuga
cu avionul a lui PATRASCANU, incercand sa fuga in straintate im-
preuna cu acesta.

Faptele lor sunt dovedite cu recunoasterile lor depline
coroborate cu declaratiile date de L. PATRASCANU, EMAN. CONSTANTIN si
H. BRAUNER in procesul lor, cu declaratiile occuratilor RUFINIAN
EMANUIL, PATRASCANU ELENA si ATANAS NICOLAE si cu declaratiile mar-
torilor FANCASU FLORICA.

Acuzatul IVEL CONSTANTIN, in afara de fapta aritatiei mai
sus, a cunoscut, la cererea lui ATANAS, dela Institutul de Statistotici,
un studiu secret continand date statistice, in scopul de a fi trans-
mis serviciilor de spionaj ale statelor imperialiste, acuzata fapta
//.

89

sunt dovădite cu propriile sale recunoașteri, coroborate cu declarațiile acuzatului **HEINRICH NIGOLAE** și cele ale martorei **PANCIU FLOAREA**.

85

Acuzatul **ZAHARIA IOAN** a mai pregătit un plan de fugă în strânsă colaborare cu avionul, în luna noiembrie 1945, când urma să soacă din țară banda de spioni a lui **CIOBANU VASILE**. În cursul pregătirilor de fugă, **ZAHARIA** a fost însă arestat. Acțiunile sale sunt dovădite cu propriile sale recunoașteri și cu declarațiile lui **V. CIOBANU** date în procesul său.

Acuzatul **TRONCU FLORE**, element criminal din ceroul slugilor lui **SABIN MANUILA** și **PATRASCANU**, a dus o activitate îndelungată împotriva statului nostru democratic. El a pus la dispoziția lui **H. FILS** o garsonieră în care au avut loc numeroase întâlniri secrete între **PATRASCANU** și alți criminali. A pus la dispoziția sa și locuința sa pentru întâlnirile lui **SABIN MANUILA** cu **HEINRICH** și alții, când aceștia au pregătit planul de fugă al lui **PATRASCANU**. În toamna anului 1947 **TRONCU FLORE** a gândit în locuința sa, acuminându-l, pe **SABIN MANUILA**, pe care urmărea să îl ducă la o altă țară, să îl ducă la o altă țară.

Faptele acuzatului **TRONCU FLORE** sunt dovădite prin recunoașterile sale, coroborate cu declarațiile acuzatilor **HEINRICH NIGOLAE**, **RATIU ANTON**, **HEINRICH** și **HEINRICH**, precum și cu declarațiile date de **H. FILS** și **HEINRICH** în procesul lor.

Acuzatul **HEINRICH NIGOLAE**, slugă ordinoasă a lui **PATRASCANU** și **TRONCU FLORE**, a predat în luna iulie 1947 lui **PATRASCANU** din partea beneficiarului **HEINRICH**, care se pregătea să fugă din țară, un mănecă cu moneti de aur, în scopul ca **PATRASCANU** să le transporte în țară, cu prilejul plecării sale la Congresul Juriștilor din Bruxelles.

Fapta este dovădită cu recunoașterile sale, coroborate cu declarațiile date de **H. TRONCU FLORE** în procesul său.

Acuzatele **HEINRICH NIGOLAE** și **HEINRICH**, au pătruns în locurile unde erau ascunse mănecă de aur ale lui **HEINRICH**, pe care aveau ura să le folosească în acțiunile de completare. Ele au și achiziționat o parte din aceste moneti, achiziționându-le în lei în negru. Faptele sunt dovădite cu recunoașterile lor, coroborate și cu declarațiile acuzatului **HEINRICH NIGOLAE**.

Acuzatul **HEINRICH NIGOLAE**, fost telefonist la legăția britanică din București și locuitor al spionilor **HEINRICH** și **HEINRICH**, a primit în anul 1947 de la **HEINRICH** un aparat de radio-telefonie, acuminându-l într-o încăpere a legăției, în scopul ca **HEINRICH** să nu poată fi descoperit de organele Securității în activitatea lui de spionaj, de care el și **HEINRICH** erau conștienți.

Fapta acuzatului **PAUL NICOLAE** este dovedită de propriile sale recunoașteri, corroborate cu declarațiile date de el, de **ANTON**, în procesul său și cu declarațiile martorilor **COLEA IOSIF** și **CHICA DUMITRU**.

86

Faptele acuzatilor **PATRICA NICOLAE**, **BEVERE LILI** și **IONELU ALBANTARU**, de a fi aprindit în perioade celui de al doilea război mondial: primii doi, activitatea criminală a lui **FORIS, ROȘAN** și **V. SĂRBU**, iar ultimul, activitatea criminală a lui **STEFANESCU**, - activități desfășurate în scopul aprinderii lui **ANTONASCU**, a războiului antisovietic și a planurilor de debarcare anglo-americană în țara noastră, conștitue complicitate la crimă contra păcii, prevăzută și pedepsită de art. 2 lit. c din legea nr. 401/1947 cu modificările și ulterioare, combinat cu art. 151 cod penal.

Faptele acuzatilor **PATRASCAN ELIA**, **MURATU OCTAVIAN**, **RAULSCU POCHIRANU CALISTA**, **BINTASU RINCA**, **ISVORACHI ADOLF** și **BETSA NICOLAE**, de a fi aprindit după 23 August 1944 acțiunile antistatale desfășurate de **L. PATRASCANU**, **I. NOBILONT**, **STAVATA**, **V. RADULESCU POCHIRANU** și alții în scopul răsturnării regimului nostru democratic, cu ajutorul imperialiștilor americani și englezi, conștitue complicitate la crimă de înaltă trădare, prevăzută și pedepsită de art. 134 comb. cu art. 151 cod penal.

Fapta acuzatului **PAVEL CONȘTANTIN**, de a fi eustras de la Institutul de Statistică, unde era director, un studiu secret conținând date statistice, în scop de a-l transmite serviciilor de spionaj ale statelor imperialiste, conștitue crimă de înaltă trădare, prevăzută și pedepsită de art. 134 cod penal.

Faptele acuzatilor **BETSA NICOLAE**, **PAVEL CONȘTANTIN**, **HATIU ANTON**, **BARBARA IOAN** și **ELISA REBUN**, de a fi încercat în toamna anului 1947 să fugă din țară cu un avion, conștitue tentativă la delictul de trecere frauduloasă a frontierei, prev. și ped. de art. 579 C.J.R., modificat, comb. cu art. 507 cod penal, modificat prin Decretul nr. 312 din 12 ianuarie 1948.

Fapta acuzatului **BARBARA IOAN** de a fi organizat în toamna anului 1948, un plan de fugă în străinătate, cu avionul, în scopul de a scăpa din țară banda de spioni a lui **V. CIOBANU**, conștitue pregătire la delictul de trecere frauduloasă a frontierei, prev. și ped. de art. 507 cod penal, modificat prin Decretul nr. 312 din 12 ianuarie 1948 și prin Decretul nr. 134 din 14 iulie 1948.

Fapta acuzatului **FRANCU STOICU** de a fi pus în folosința sa, acuzatului **LEON SABIN**, un avion de spionaj de genul **Securității Statului**, în toamna anului 1947, conștitue infracțiunea de favorizare a infractorului, prev. și ped. de art. 234 pot.

1 și alin. ultim din codul penal.

Fapta acuzatului BURTIANU EMIL de a fi comisat cucerirea din țară a unei cantități însemnate de monedă de aur, în luna iulie 1947, constitue infracțiunea prevăzută și pedepsită de art. 1 din Decretul Nr. 4494 din 18 octombrie 1940, comb. cu art. 2 și 10 din legea Nr. 415 din 14 septembrie 1938, comb. cu art. 4 din legea Nr. 886 din 20 decembrie 1944.

Fapta acuzatelor BIRTANU AURORA și CIUCA LIVIA de a fi pătruns în loc oculte o cantitate însemnată de monedă de aur, constitue infracțiunea prevăzută și pedepsită de art. 1 din legea Nr. 886 din 18 august 1947, comb. cu art. 1 pct. 2 din Decretul Nr. 4029 din 18 august 1950.

Fapta acuzatului PARAU NICOLAE de a fi obținut în anul 1947 un aparat de radio-emisie-recepție al spionului STAN MURICH, în scop de a sădărnici decoperirea activității de espionaj a acestuia, constitue infracțiunea de favorizare a infractorului, prev. și ped. de art. 294 pct. 1 și alin. ultim din codul penal.

În temeiul celor arătate mai sus

DISPUNEREA

Trimiterea în judecată a acuzatilor PETER NICOLAE, REVERE LILI, IONELU ALEXANDRU, PUTRANU ELENA, NEARU OCTAVIAN, RADULESCU POPONICU CRISTEA, BIRTANU AURORA, IAVORSCHI ADOLF, BERT NICOLAE, PAVEL CONSTANTIN, ZAMIRI IOAN, RATIU ANTON, NICOLAE ARSUS, TUDORU FLORIN, RUFENIAN EMIL, BIRTANU AURORA, CIUCA LIVIA și PARAU NICOLAE, toți sub stare de arest.

Susurati... 28.... aprilie 1954

Procuror militar,

Colonel de Justiție

G. Răducanu

Vor fi citați în proces acuzații:

88 ~~92~~

1.-PETRESCU NICOLAE	10.-PAVEL CONSTANTIN
2.-REYES LILI	11.-ZAHARIA ION
3.-IONESCU ALEXANDRU	12.-BĂTUȘ ANTON
4.-PATRASCU ELENA	13.-MIGSA REMUS
5.-NEATU OCTAVIAN	14.-TRUDORU FLORIN
6.-ARDELESCU POGORANU CECILIA	15.-NUPESIAN EMANUEL
7.-BINTASU HINCE	16.-BINTASU AURORA
8.-LA VOISCHI ADOLF	17.-CIUGA LIVIA
9.-BETEA NICOLAE	18.-PARAU NICOLAE

Toți acuzații se află în arestul Securității Statului.

Vor fi citați la proces martorii:

1.- DAN ECATERINA	7.- RADU BUCUREȘTI	} 5, 6
2.- PAUL DAVIDOVICI	8.- CAMEL DEBETRESCU	
3.- PATRASCU ANIREI	9.- DAN DUTESCU	} 9, 10, 11, 12, 13
4.- ILCA HELINISCU	10.- FLORICA FARGASU	
5.- C. ZUGUN	11.- COSTEA IOSIF	} 14
6.- ANA SAMUELI	12.- CRISTINA DUMITRU	
- Handwritten notes:*
 Next to 1-6: *Handwritten marks*
 Next to 7-12: *Handwritten marks*
 Next to 13-18: *Handwritten marks*

PROCUROR MILITAR,
Colonel de justiție,

Handwritten signature

93

RECHIZITOR Nr. 625

Din actele de cercetări încheiate de organele Securității Statului împotriva acuzatului:

IONESCU BALACANU GHEORGHE, născut la 5 octombrie 1908 în Buzăva, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în București Calea Măgilor Nr. 103,

se constată următoarele:

Acuzatul IONESCU BALACANU GHEORGHE, singur devotat al fostei curți regale și element de încredere al fostului mareșal al curții regale, I. MOGOSY SITHORA, i-a ajutat pe acesta în acțiunea sa complotistă-antistatală, întreprinsă împreună cu grupul criminal în frunte cu L. PATRASCANU.

Cunoaștând acțiunea lor criminală, dusă cu ajutorul imperialiștilor americani și englezi, în scopul răsturnării reginului democratic instaurat în țara noastră la 6 martie 1945, IONESCU BALACANU GHEORGHE a servit în această acțiune ca om de legătură între SITHORA și PATRASCANU, precum și între PATRASCANU și GHEORGHE NICULESCU BUSEȘTI. De asemenea, el a condus cu mîna pe SITHORA, la înfățișările sale secrete, complotiste, cu PATRASCANU și alții, din anul 1945, iar în anul 1946 a ajutat în același fel conducînd pe POPONARU și ZILBER, ca să se poată ține înfățișările secrete, complotiste, din casa lui OCTAVIAN MĂRTU.

Faptele acuzatului IONESCU BALACANU GHEORGHE sunt dovedite prin recunoașterile sale, coroborate cu declarațiile date în procesul lor, de I. MOGOSY SITHORA, N. ZILBER, N. BINTASU, A. IAYOSCHI și OCTAVIAN MĂRTU.

Faptele acuzatului IONESCU BALACANU GHEORGHE constituie complicitate la crime de înaltă trădare, prev. și ped. de art. 184 comb. cu art. 191 cod penal.

În temeiul celor arătate mai sus:

DISPUNER

Trimiterea în judecată a acuzatului IONESCU BALACANU GHEORGHE, sub stare de arest.

București, 28 aprilie 1954

PROCUROR MILITAR,

Colonel re. juristic

G. Lăpăraș

